ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 31.1.1996
COM(96) 19 τελικό

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

(υποβλεθείσα από την Επιτροπή)

Πρόλογος

Με τον κανονισμό περί συγκεντρώσεων, ο οποίος εκδόθηκε από το Συμβούλιο το 1989, η Κοινότητα απέκτησε για πρώτη φορά το κατάλληλο μέσο για τον έλεγχο των διασυνοριακών συγκεντρώσεων. Ο ευρωπαϊκός έλεγχος των συγκεντρώσεων θεωρήθηκε επιτυχής. Στα πλαίσια του ΕΟΧ, οι συγκεντρώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο του κανονισμού διέπονται όλες από τους ίδιους κανόνες και αξιολογούνται από μία και μόνο αρχή, την Επιτροπή. Αυτό έγινε με ταχύτητα, αποτελεσματικότητα και διαφανείς διαδικασίες.

Από την έναρξη ισχύος του κανονισμού το 1990, η Επιτροπή έχει λάβει περισσότερες από 350 οριστικές αποφάσεις. Σε ένα μεγάλο αριθμό υποθέσεων, οι κοινοποιηθείσες πράξεις δεν δημιουργούσαν προβλήματα ανταγωνισμού και ως εκ τούτου εγκρίθηκαν μέσα σε ένα μήνα. Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η συγκέντρωση θα δημιουργούσε ή θα ενίσχυε κάποια δεσπόζουσα θέση, λήφθηκαν μέτρα για να αποτραπεί η αλλοίωση της ανταγωνιστικής δομής της αγοράς. Έτσι, απαγορεύθηκαν 4 πράξεις, ενώ 24 άλλες τροποποιήθηκαν ουσιωδώς λαμβάνοντας υπόψη τις αντιρρήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή σε θέματα ανταγωνισμού.

Μετά από 5 περίπου χρόνια ευρωπαϊκού ελέγχου των συγκεντρώσεων, η Επιτροπή υποχρεούται σύμφωνα με τη δέσμευση που έχει αναλάβει από το 1993 απέναντι στο Συμβούλιο να εξετάσει πώς λειτούργησε ο σχετικός κανονισμός. Η υποχρέωσή της αυτή αφορά κυρίως το επίπεδο των κατωτάτων ορίων του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων πέραν των οποίων οι συγκεντρώσεις πρέπει να κοινοποιούνται στην Επιτροπή, αλλά και τις διαδικασίες παραπομπής των σχετικών πράξεων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Επιπλέον, η Επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, εξετάζει τις ανεπάρκειες του κανονισμού και απαντά στις κριτικές που διατυπώθηκαν μέχρι σήμερα για τη λειτουργία του.

Στο Πράσινο Βιβλίο που ακολουθεί αναλύεται το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις συγκεντρώσεις τόσο σε επίπεδο Κοινότητας όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Στη συνέχεια διατυπώνεται μία σειρά εναλλακτικών προτάσεων για συζήτηση, οι οποίες μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Κατώτατα όρια: επί του παρόντος, ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε μία συγκέντρωση πρέπει να υπερβαίνει τα 5 δισεκατ. ECU σε παγκόσμιο επίπεδο και, τουλάχιστον για δύο από τις επιχειρήσεις αυτές, τα 250 εκατ. ECU σε επίπεδο Κοινότητας. Ένας σημαντικός αριθμός συγκεντρώσεων που είναι σε θέση να επηρεάσουν τη διάρθρωση της αγοράς σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη δεν φθάνουν σε τόσο υψηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που αναθέτει η Επιτροπή, φαίνεται ότι όρια 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU αντίστοιχα είναι πιο κατάλληλα.

- Πολλαπλές κοινοποιήσεις: οι επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών δεν φθάνει τα ισχύοντα υψηλά κατώτατα όρια κύκλου εργασιών υπάγονται σε 13 διαφορετικά εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων εντός του ΕΟΧ. Οι πολλαπλές κοινοποιήσεις σε εθνικό επίπεδο συνεπάγονται μεγαλύτερη ανασφάλεια και περισσότερες ενέργειες και δαπάνες για τις επιχειρήσεις και μπορεί να οδηγήσουν στην έκδοση αντιφατικών αποφάσεων. Η μείωση των ορίων θα έλυνε αυτό το πρόβλημα σε μεγάλο

βαθμό. Σαν "δεύτερης επιλογής λύση" θα μπορούσε να προταθεί να ελέγχονται αποκλειστικά από την Επιτροπή οι περιπτώσεις πολλαπλής κοινοποίησης που δεν εμπίπτουν στα ισχύοντα κατώτατα όρια.

- Κοινές επιχειρήσεις: παρουσιάζονται δύο βασικές κατηγορίες λύσεων για τη βελτίωση της αντιμετώπισης των κοινών επιχειρήσεων στα πλαίσια του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού. Αυτές οι δύο κατηγορίες περιλαμβάνουν συγκεκριμένες εναλλακτικές προτάσεις εφαρμογής.

- Επίσης προτείνονται και ορισμένες άλλες, κυρίως διαδικαστικής φύσεως, βελτιώσεις που αφορούν την αποδοχή δεσμεύσεων κατά το πρώτο στάδιο της έρευνας και άλλα ζητήματα του κανονισμού.

- Έσοδα τραπεζών: γίνονται προτάσεις για απλούστευση της μεθόδου υπολογισμού του κύκλου εργασιών για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς καθώς και για τη γεωγραφική κατανομή αυτού του κύκλου εργασιών.

Σκοπός του παρόντος Πράσινου Βιβλίου είναι να προκαλέσει μία πλατιά συζήτηση. Η σύνταξή του έγινε με βάση τις γνώμες που εξέφρασαν τα άλλα κοινοτικά όργανα, τα κράτη μέλη, καθώς και οι βιομηχανικοί και νομικοί κύκλοι, κατά την έρευνα που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατά το περασμένο έτος. Ωστόσο, οι επιλογές που περιλαμβάνονται σ' αυτό δεν θα πρέπει να θεωρούνται ολοκληρωμένες ούτε εξαντλητικές.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει μεγαλύτερο αριθμό συγχωνεύσεων με κοινοτική διάσταση. Επιπλέον, η ισχύουσα πρακτική μπορεί να βελτιωθεί με τους τρόπους που υποδεικνύονται στο παρόν έγγραφο. Ζητείται η γνώμη όλων των ενδιαφερομένων μερών ώστε να συζητηθούν διεξοδικά όλα αυτά τα ζητήματα.

ΠΡΑΣΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ

Πίνακας Περιεχομένων

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

II. ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Β. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

III. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Α. Η ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

IV. ΑΛΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

Α. ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ (ΑΡΘΡΑ 9 ΚΑΙ 22)

Β. ΟΙ ΚΟΙΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Γ. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Δ. ΠΡΑΞΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Ε. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

ΣΤ. ΑΛΛΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ή ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Παρεπόμενοι περιορισμοί στο πρώτο στάδιο
Ανάκληση των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 6
Άρθρο 7
Άρθρο 10 παράγραφος 4
Υπολογισμός του κύκλου εργασιών κοινών επιχειρήσεων
Δικαιώματα τρίτων
"Συμμετέχουσες επιχειρήσεις"

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ο κανονισμός αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («κανονισμός για τις συγκεντρώσεις») εκδόθηκε την 21η Δεκεμβρίου 1989 και άρχισε να ισχύει από την 21η Σεπτεμβρίου 1990. Ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις εφαρμόζεται σε όλες τις πράξεις συγκέντρωσης που έχουν κοινοτική διάσταση, όπως αυτό ορίζεται βάσει του ετήσιου κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.

2. Η Επιτροπή επανεξέτασε τη λειτουργία του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις για πρώτη φορά το 1993. Η επανεξέταση αυτή εντασσόταν στο πλαίσιο της νόμιμης υποχρέωσης να επανεξετάζονται τα όρια των κύκλων εργασιών που προβλέπονται στο άρθρο 1 καθώς και οι κανόνες που διέπουν την παραπομπή των υποθέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 22. Εξάλλου, η Επιτροπή επωφελήθηκε της ευκαιρίας αυτής για να επανεξετάσει τη λειτουργία του κανονισμού στο σύνολό του, ώστε να καθορίσει τους λοιπούς τομείς που θα μπορούσαν να τύχουν βελτιώσεων.

3. Η επανεξέταση του έτους 1993 οδήγησε σε μια έκθεση από την Επιτροπή προς το Συμβούλιο[1], συμπεράσματα της οποίας ήταν ότι ισχυρά επιχειρήματα συνηγορούσαν υπέρ μιας μείωσης των κατωτάτων ορίων. Πάντως, η Επιτροπή θεωρεί ότι θα ήταν φρόνιμο να αποκτήσει μεγαλύτερη πείρα στην εφαρμογή του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις και να πληροφορηθεί περισσότερα για τις επιπτώσεις των εθνικών πολιτικών ελέγχου των συγκεντρώσεων πριν εκπονήσει επίσημη πρόταση επανεξέτασης του κανονισμού. Για τους λόγους αυτούς κάλεσε το Συμβούλιο να αναβάλει την αναθεώρηση των ορίων έως τα τέλη του 1996 το αργότερο. Το Συμβούλιο ενέκρινε τα συμπεράσματα αυτά τον Σεπτέμβριο του 1993.

4. Κατά τα δύο έτη που ακολούθησαν την επανεξέταση του 1993, σημειώθηκαν σημαντικές αλλαγές σε νομικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο. Μετά τη διεύρυνση της Ενώσεως, αλλά επίσης και μετά την εξέλιξη των κανονιστικών ρυθμίσεων στα παλαιά κράτη μέλη, ο αριθμός των εθνικών συστημάτων ελέγχου των συγκεντρώσεων στην Κοινότητα αυξήθηκε. Σε κοινοτικό επίπεδο, ο έλεγχος των συγκεντρώσεων μπήκε σε ένα στάδιο κωδικοποίησης, όπως αποδεικνύει η έκδοση ενός νέου κανονισμού[2] εφαρμογής και μια νέα σειρά γενικών κατευθύνσεων στα τέλη του 1994[3]. Εξάλλου, οι πρακτικές εφαρμογές της αρχής της επικουρικότητας διευκρινίστηκαν λεπτομερέστερα από τα κοινοτικά θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη. Τέλος, λόγω μιας όλο και περισσότερο έντονης ολοκλήρωσης των αγορών στην Κοινότητα καθώς και λόγω της πρόσφατης οικονομικής ανάκαμψης, η δραστηριότητα των συγκεντρώσεων σε διεθνές επίπεδο εντάθηκε[4]. Βάσει του δεδομένων αυτών, μια επανεξέταση του κανονισμού είναι

---

[1] COM (92) 385 τελικό, 28 Ιουλίου 1993.

[2] Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 3384/94 της 21ης Δεκεμβρίου 1994, ΕΕ αριθ. L 377 της 31.12.1994, σ. 1.

[3] Ανακοινώσεις της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 1994, ΕΕ αριθ. C 385 της 31.12.1984, σ. 1, 5, 12 και 21.

[4] Αφού κορυφώθηκε το 1990, η διασυνοριακή δραστηριότητα στον τομέα των συγχωνεύσεων και των αγορών (Σ και Α) μειώθηκε το 1991 για να δραστηριοποιηθεί κατά τα επόμενα έτη σε περίπου 1350 πράξεις το χρόνο. Πάντως, το 1994

απαραίτητη ώστε να καθοριστεί ο καλύτερος τρόπος για να υπάρξουν εγγυήσεις σχετικά με τα ευεργετικά αποτελέσματα της εσωτερικής αγοράς που θα απορρέουν από μια αποτελεσματική ευρωπαϊκή πολιτική ελέγχου των συγκεντρώσεων.

5. Στο πλαίσιο της τρέχουσας επανεξέτασης, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν έρευνα μεταξύ των κρατών μελών, των εταιρειών, των επαγγελματικών οργανώσεων και των συμβούλων για να συγκεντρώσουν τις απόψεις τους σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού (βλέπε παράρτημα 1). Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κλήθηκαν επίσης να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους.

6. Το Πράσινο Βιβλίο πρέπει να χρησιμεύσει ως βάση για μια σε βάθος εξέταση των ειδικών τροποποιήσεων που μπορούν να επέλθουν στον κανονισμό. Ακολουθεί τους εξής στόχους:

- να προσφέρει μια ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης·
- να εξετάσει εάν συντρέχει λόγος επανεξέτασης των ισχυόντων κατωτάτων ορίων, σύμφωνα με τη δέσμευση της Επιτροπής έναντι του Συμβουλίου το 1993·
- να προσδιορίσει άλλους τομείς όπου θα μπορούσαν να επέλθουν βελτιώσεις και να προτείνει λύσεις.

7. Η Επιτροπή θα υποβάλει το παρόν Πράσινο Βιβλίο στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή Περιφερειών για διαβούλευση. Επίσης καλεί όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους. Για να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας επανεξέτασης, οι εν λόγω παρατηρήσεις θα πρέπει να ανακοινωθούν στην Επιτροπή το αργότερο μέχρι της 31ης Μαρτίου 1996[5]. Η Επιτροπή προτίθεται να μελετήσει τα αποτελέσματα της εν λόγω διαβούλευσης και να υποβάλει πρόταση στο Συμβούλιο κατά τη διάρκεια του 1996.

χαρακτηρίσθηκε από αύξηση της δραστηριότητας στον τομέα των Σ και Α, τόσο σε επίπεδο αριθμού πράξεων όσο και σε επίπεδο αξίας, Ευρωπαϊκή οικονομία (Μάρτιος 1995), Συμπλήρωμα Α.

5 Οι παρατηρήσεις μπορούν να υποβληθούν με τηλεαντιγραφέα (αριθ. 32-2-296 4301) ή μέσω ταχυδρομείου στην ακόλουθη διεύθυνση : Commission of the European Communities. Directorate General for Competition (DG IV), Directorate B-Merger Task Force. Avenue de Cortenberg 150, B-1049, Brussels, Belgium.

II. ΤΟ ΙΣΧΥΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

1. Ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις

8. Ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις προσδίδει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ειδικές εξουσίες για την εκτίμηση όλων των πράξεων συγκέντρωσης κοινοτικής διάστασης. Οι πράξεις αυτές ορίζονται ως οι συγχωνεύσεις, εξαγορές ή κοινές επιχειρήσεις συγκέντρωσης όταν: (i) ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν σε διεθνή κλίμακα όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκ. ECU· (ii) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μια χωριστά, εντός της Κοινότητας συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατ. ECU (αυτό σημαίνει τουλάχιστον 500 εκατ. ECU συνολικού κύκλου εργασιών εντός της Κοινότητας) και (iii) εκτός αν κάθε επιχείρηση πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του ολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος (άρθρο 1 του κανονισμού).

9. Ο κανονισμός βασίζεται στην αρχή του «ενιαίου ελέγχου» των υποθέσεων. Αυτό σημαίνει ότι η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκτίμηση των συγκεντρώσεων κοινοτικών διαστάσεων και ότι, λόγω του γεγονότος αυτού, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις απαιτείται να υποβάλουν μια μόνο κοινοποίηση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάτω των προβλεφθέντων ορίων, οι πράξεις συγκέντρωσης δεν υπόκεινται παρά μόνο στον εθνικό έλεγχο, εφόσον υφίσταται. Μετά την έναρξη ισχύος το 1994 της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) η αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τις πράξεις συγκέντρωσης που εμπίπτουν στα προβλεφθέντα όρια επεκτάθηκε σε ολόκληρο το έδαφος του ΕΟΧ.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 1 σχετικά με τη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών ολοκληρώθηκαν από εκείνες των άρθρων 9, 21 παράγραφος 3 και 22. Το άρθρο 9 επιτρέπει στην Επιτροπή να παραπέμπει σε ένα κράτος μέλος τις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που θέτουν προβλήματα ανταγωνισμού σε διακεκριμένη αγορά στο εσωτερικό του εν λόγω κράτους μέλους. Το άρθρο 22, παράγραφοι 3 έως 5, επιτρέπει σε ένα κράτος μέλος να ζητήσει από την Επιτροπή να εφαρμόσει τον κανονισμό για τις συγκεντρώσεις σε πράξεις συγκέντρωσης μη κοινοτικών διαστάσεων οι οποίες όμως δημιουργούν ή ενισχύουν δεσπόζουσα θέση στο έδαφός του. Το άρθρο 21, παράγραφος 3 αναφέρει ότι τα κράτη μέλη δικαιούνται να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία έννομων συμφερόντων που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό για τις συγκεντρώσεις, περιλαμβανομένων των έννομων συμφερόντων όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια, την πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και τους κανόνες χρηστής διαχείρισης. Επίσης, στο πλαίσιο της έρευνάς της και της εκτίμησης των κοινοποιηθεισών συγκεντρώσεων, η Επιτροπή ενεργεί διατηρώντας στενή και μόνιμη επαφή με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών (άρθρο 19 του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις) καθώς και με την εποπτεύουσα αρχή της ΕΖΕΣ (άρθρο 58 της συμφωνίας ΕΟΧ).

11. Ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις θεσπίζει ένα σύστημα προηγούμενης υποχρεωτικής κοινοποίησης που εφαρμόζεται σε όλες τις συγκεντρώσεις κοινοτικής διάστασης. Οι κοινοποιηθείσες συγκεντρώσεις εκτιμώνται από απόψεως

επιπτώσεων στη διάρθρωση του ανταγωνισμού εντός της Κοινής Αγοράς. Η βασική έννοια είναι εκείνη της «δημιουργίας και ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης». Η διαδικασία περιλαμβάνει δύο στάδια εξέτασης, η διάρκεια των οποίων καθορίζεται από νόμιμες προθεσμίες. Μετά το αρχικό στάδιο διάρκειας ενός μηνός, η Επιτροπή οφείλει να αποφανθεί κατά πόσον η πράξη εγείρει ή όχι σοβαρές αμφιβολίες και εάν ναι, να κινήσει έρευνα σε βάθος, σε συμφωνία με τον πρόεδρο της Επιτροπής. Τέσσερις μήνες μετά την έναρξη του δεύτερου σταδίου, η Επιτροπή λαμβάνει την τελική απόφαση σχετικά με τη συγκέντρωση.

12. Στις 30 Οκτωβρίου 1995, είχαν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή 376 πράξεις συγκέντρωσης κατ'εφαρμογή του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις. Η Επιτροπή εξέδωσε 357 οριστικές αποφάσεις:

- 31 αποφάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο του κανονισμού (που δηλώνουν ότι η πράξη συγκέντρωσης δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού)·
- 303 αποφάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (που κηρύσσει την πράξη συμβατή προς την Κοινή Αγορά από το πρώτο στάδιο της εξέτασης)·
- 19 αποφάσεις βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού (που κηρύσσει την πράξη συμβατή προς την Κοινή Αγορά μετά τη διεξαγωγή της έρευνας σε βάθος που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του δεύτερου σταδίου)·
- και 4 αποφάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (που απαγορεύουν την πράξη συγκέντρωσης).

Για 12 πράξεις συγκέντρωσης που εγκρίνονται κατ'εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο και 12 άλλες που εγκρίνονται κατ'εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 2, τέθηκαν όροι και/ή υποχρεώσεις στην απόφαση ώστε να υπάρξουν εγγυήσεις για την τήρηση των δεσμεύσεων εκ μέρους των μερών. Τρείς υποθέσεις παραπέμφθηκαν στα κράτη μέλη κατόπιν αιτήσεως που υποβλήθηκε κατ'εφαρμογή του άρθρου 9 και δύο αιτήσεις υποβλήθηκαν από κράτη μέλη κατ'εφαρμογή του άρθρου 22, παράγραφος 3. Σε τρείς περιπτώσεις εφαρμόστηκε το άρθρο 21, παράγραφος 3.

2. <u>Άρθρο 66 της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ)</u>

13. Η συνθήκη ΕΚΑΧ αναφέρει ότι υπόκειται σε προηγούμενη άδεια της Επιτροπής κάθε πράξη συγκέντρωσης μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες η μία τουλάχιστον ασκεί δραστηριότητες παραγωγής ή διανομής στον τομέα του άνθρακα ή του χάλυβα στο εσωτερικό της Κοινότητας. Η Επιτροπή καθόρισε, σε συμφωνία με το Συμβούλιο, ελάχιστα όρια, που υπολογίζονται βάσει των όγκων παραγωγής των επιχειρήσεων κάτω των οποίων οι πράξεις συγκέντρωσης απαλλάσσονται της υποχρέωσης προηγούμενης κοινοποίησης. Παραδείγματος χάρη, για τον ακατέργαστο χάλυβα ή τα έτοιμα προϊόντα το όριο προβλέφθηκε σε 6 εκατ. τόνους το έτος, που αντιστοιχεί σε ποσό ύψους περίπου 2,5 δισ. ECU.

Β. <u>ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ</u>

14. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν έντεκα εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων στην Κοινότητα[6], εκ των οποίων οκτώ υποχρεωτικά. Στα υπόλοιπα τέσσερα κράτη μέλη, οι Κάτω Χώρες αυτή τη στιγμή θεσπίζουν ένα σύστημα υποχρεωτικής προηγούμενης κοινοποίησης των συγκεντρώσεων και δεν αποκλείεται τα υπόλοιπα τρία κράτη να θεσπίσουν επίσης σχετική εθνική νομοθεσία στο μέλλον. Στο παράρτημα 2 υπάρχει πίνακας όπου αναφέρονται τα βασικά χαρακτηριστικά των ισχυόντων εθνικών συστημάτων και του συστήματος που προβλέπεται στις Κάτω Χώρες.

15. Από συγκριτική ανάλυση των διαφόρων εθνικών συστημάτων απορρέει η μεγάλη ποικιλία των υποχρεώσεων στον τομέα των κοινοποιήσεων, των διαδικασιών και των νομικών κανόνων. Η επίσημη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που μπορούν να ενδιαφέρονται για την ίδια πράξη περιορίζεται ουσιαστικά σε ορισμένες διμερείς επαφές, συνήθως για λόγους πληροφόρησης.

16. Όσον αφορά την αρμόδια αρχή στον τομέα των συγκεντρώσεων στα διάφορα κράτη μέλη, πολλά χωριστά όργανα συμμετέχουν εν γένει στη διαδικασία λήψεως αποφάσεων. Από τις έντεκα σε πέντε χώρες η οριστική απόφαση λαμβάνεται από διοικητική/υπουργική αρχή· σε τέσσερις χώρες από ανεξάρτητη αρχή επί του ανταγωνισμού, σε μια από δικαστική αρχή, και σε μια είτε από δικαστική αρχή (απαγόρευση) είτε από την αρμόδια αρχή επί του ανταγωνισμού (έγκριση). Τέλος, σε δύο χώρες, η απόφαση της ανεξάρτητης αρχής που έχει αρμοδιότητα επί του ανταγωνισμού μπορεί να ακυρωθεί από διοικητική ή υπουργική αρχή για λόγους δημοσίας τάξεως.

17. Τα κατώτατα όρια βάσει των οποίων γίνεται η υποχρεωτική ή προαιρετική κοινοποίηση ποικίλλουν επίσης σε μεγάλο βαθμό, τόσο από απόψεως κριτηρίων που χρησιμοποιούνται (κύκλος εργασιών, που πραγματοποιείται είτε στην εν λόγω χώρα είτε σε παγκόσμια κλίμακα, στοιχεία ενεργητικού σε παγκόσμια κλίμακα ή μερίδιο της αγοράς στην εν λόγω χώρα) όσα και του επιπέδου βάσει του οποίου απαιτείται κοινοποίηση της πράξης (ο ελάχιστος κύκλος εργασιών που πραγματοποιείται ατομικά σε παγκόσμια κλίμακα εκ μέρους τουλάχιστον δύο από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ανέρχεται π.χ. σε 0,36 εκατ. ECU στην Αυστρία, 25,2 εκατ. ECU στην Ιρλανδία και 520 εκατ. ECU στην Γερμανία, ενώ π.χ. ο συνολικός κύκλος εργασιών σε παγκόσμια κλίμακα ανέρχεται σε 430 εκατ. ECU στη Σουηδία και σε 1,04 δισ. ECU στη Γερμανία, και ο ελάχιστος συνολικός κύκλος εργασιών εντός της χώρας ανέρχεται π.χ. σε 125 εκατ. ECU στην Ισπανία, 180 εκατ. ECU στην Πορτογαλία και 300 εκατ. ECU στην Ιταλία ή άνω του 1 δισεκατ. ECU στη Γαλλία)[7]. Στο βαθμό που αυτές οι αποκλίσεις επιπέδου δεν αντιστοιχούν πλήρως στις διαφορές των εθνικών οικονομιών, ο βαθμός του ελέγχου που επιβάλλεται σε εταιρείες συγκρίσιμου μεγέθους ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

---

6 Σε δύο χώρες του ΕΟΧ, ήτοι την Ισλανδία και τη Νορβηγία εφαρμόζονται εξάλλου συστήματα προαιρετικής κοινοποίησης.

7 Τα κατώτατα αυτά όρια μετατρέπονται σε ECU βάσει των μέσων συντελεστών για το 1994.

18. Όσον αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας στα διάφορα κράτη μέλη, το προκαταρκτικό στάδιο της εξέτασης σε γενικές γραμμές είναι σύντομο και σε καμία περίπτωση δεν υπερβαίνει τους δυόμισι μήνες. Η διάρκεια της εξέτασης σε βάθος ποικίλλει περισσότερο, κατά μείζονα λόγο εφόσον σε ορισμένες χώρες δεν προβλέπεται νόμιμη προθεσμία ενώ σε άλλες οι νόμιμες προθεσμίες μπορούν να παραταθούν, παραδείγματος χάρη για να επιτευχθούν συμπληρωματικές πληροφορίες. Εξάλλου, σε ορισμένα συστήματα, ο έλεγχος πραγματοποιείται μετά τη δημιουργία της συγκέντρωσης εντός προθεσμίας που μπορεί να ποικίλλει από ένα μήνα μέχρι περίοδο αορίστου χρόνου.

19. Για λόγους εκτίμησης, όλα τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν κριτήρια ανταγωνισμού στην ανάλυση των κοινοποιηθεισών πράξεων. Στις περισσότερες περιπτώσεις προβλέπεται η δυνατότητα να ληφθούν υπόψη κριτήρια δημοσίου ή γενικού συμφέροντος. Η συγκεκριμένη επίπτωση των λοιπών αυτών κριτηρίων στην τελική εκτίμηση της πράξης είναι δυσχερής και μπορεί να ποικίλλει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

20. Ο αριθμός των περιπτώσεων που εξετάστηκαν στα έντεκα κράτη μέλη ποικίλλει αισθητά από το ένα στο άλλο. Μεταξύ των χωρών που εφαρμόζουν σύστημα υποχρεωτικής κοινοποίησης ο μέσος αριθμός κοινοποιήσεων το έτος κυμάνθηκε από 25 στην Πορτογαλία μέχρι περίπου 1540 στη Γερμανία[8]. Μεταξύ των τριών χωρών που εφαρμόζουν το σύστημα προαιρετικής κοινοποίησης,. η Γαλλία και η Ισπανία έλαβαν κατά μέσο όρο περίπου 24 κοινοποιήσεις το έτος, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο μεταξύ 150 και 200 κοινοποιήσεων το έτος.

21. Ο τρόπος δημοσίευσης των αποφάσεων και ο όγκος των πληροφοριών που περιέχονται στην εν λόγω δημοσίευση ποικίλλουν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, δημοσιεύεται το πλήρες κείμενο της απόφασης, περιλαμβανομένης της εκτίμησης της πράξης από απόψεως ανταγωνισμού. Σε άλλες περιπτώσεις, δημοσιεύονται μόνον ορισμένες αποφάσεις (παραδείγματος χάρη οι απαγορεύσεις ή οι σημαντικότερες αποφάσεις) ενώ για τις υπόλοιπες απλώς γίνεται μια ανακοίνωση.

III. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Α. Η ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

22. Αυτό το μέρος του Βιβλίου ερευνά ποιά είναι η ιδανική κατανομή υποθέσεων στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων βάσει δύο βασικών κοινοτικών αρχών : της αρχής της επικουρικότητας και του στόχου ενίσχυσης της ολοκλήρωσης της κοινής αγοράς μέσω της ταχείας και ενιαίας ανάλυσης των διασυνοριακών συγκεντρώσεων. Εξετάζει επίσης εάν, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, τα κατώτατα όρια του Κανονισμού πρέπει να παραμείνουν στο σημερινό επίπεδο.

---

8 Στις λοιπές χώρες, ο μέσος αριθμός κοινοποιήσεων το έτος ήταν ο ακόλουθος: 35 στο Βέλγιο, 55 στην Ιρλανδία, 132 στη Σουηδία, 238 στην Ιταλία και 310 στην Αυστρία (άτυπες και τυπικές). Στην Ελλάδα, υποβλήθηκαν περίπου 25 κοινοποιήσεις ετησίως στο πλαίσιο του παλαιού καθεστώτος προαιρετικής κοινοποίησης.

1. Βασικές αρχές

Επικουρικότητα και έλεγχος των συγκεντρώσεων

23. Ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις προτίθεται να επιφέρει σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές «των οποίων τα αποτελέσματα στην αγορά υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα ενός κράτους μέλους» (αιτιολογία αριθ. 9). Οι συγκεντρώσεις με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις θεωρούνται ότι έχουν κοινοτική διάσταση. Κατά συνέπεια, αποφασίστηκε ότι η Επιτροπή θα έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την αντιμετώπισή τους, ενώ η σχετική νομοθεσία των κρατών μελών θα εφαρμόζεται σε συγκεντρώσεις που έχουν βασικά επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο.

24. Η κατανομή των υποθέσεων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών στον τομέα του ελέγχου των συγκεντρώσεων έγινε βάσει των ίδιων αρχών με την έννοια της επικουρικότητας. Σύμφωνα με την έννοια αυτή, η δράση αναλαμβάνεται στο καταλληλότερο επίπεδο δικαστικού ελέγχου, ενόψει των προς επίτευξη στόχων και των διαθέσιμων μέσων εκ μέρους της Κοινότητας και των κρατών μελών[9].

25. Μια συγκέντρωση έχει αισθητές διασυνοριακές επιπτώσεις εάν η επιρροή της στη διάρθρωση του ανταγωνισμού εκτείνεται σε γεωγραφική περιοχή που υπερβαίνει τα όρια ενός μεμονωμένου κράτους μέλους. Αυτό ισχύει στην περίπτωση που οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις ασκούν σημαντικές δραστηριότητες σε διάφορα κράτη μέλη ή οι δραστηριότητές τους σε ένα μεμονωμένο κράτος μέλος ενδέχεται να έχουν αισθητές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό σε άλλα μέρη της Κοινότητας - παραδείγματος χάρη όταν η συγκέντρωση ενδέχεται να παρεμποδίζει την είσοδο ανταγωνιστών από άλλα κράτη μέλη, δημιουργώντας κατά τον τρόπο αυτό εμπόδια σε μια ευρύτερη ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ή όταν η υπεράσπιση μιας εθνικής θέσης ενδέχεται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην υπόλοιπη Κοινότητα.

26. Για συγκεντρώσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις, αιτιολογείται δράση σε κοινοτικό επίπεδο, δεδομένων των στόχων ελέγχου των συγκεντρώσεων και των μέσων που διαθέτει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Εντός της Κοινότητας, οι εξουσίες εξέτασης καθώς και καταστολής εκ μέρους της Επιτροπής εκτείνονται πέραν των εθνικών ορίων και κατά συνέπεια είναι ευρύτερες από ό,τι ενός μεμονωμένου κράτους μέλους. Επίσης, σε πλαίσιο αυξανόμενης ενοποίησης ή τουλάχιστον αυξανόμενης αλληλεξάρτησης των οικονομιών, ο έλεγχος σε κοινοτικό επίπεδο διευκολύνει την εκτίμηση των επιπτώσεων των εν λόγω συγκεντρώσεων με ενιαίο τρόπο και στο σύνολό τους.

Η ολοκλήρωση της αγοράς και η αρχή του ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων

27. Οι διασυνοριακές συγχωνεύσεις και εξαγορές είναι ένα από τα βασικά μέσα που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις για να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις νέες προκλήσεις της ενιαίας αγοράς. Κατά συνέπεια αντιπροσωπεύουν μια θετική επίπτωση της ολοκλήρωσης των αγορών, με την επιφύλαξη ότι δεν θα

---

9 Βλέπε επίσης έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για την προσαρμογή της νομοθεσίας της Κοινότητας στην αρχή της επικουρικότητας, COM (93) 545 τελικό, 24.11.1993.

αποδειχθούν στη διάρκεια του χρόνου επιβλαβείς για τον ανταγωνισμό (αιτιολογίες 3, 4 και 5 του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις).

28. Είναι σημαντικό η έκταση και οι τρόποι ελέγχου των επιπτώσεων των διασυνοριακών συγκεντρώσεων να είναι ενιαίοι σε ολόκληρη την Κοινότητα και θα ήταν επιθυμητό η εκτίμησή τους έναντι των κανόνων του ανταγωνισμού να μην καθυστερεί υπερβολικά την υλοποίησή τους ή να μην αποτελεί πηγή έλλειψης ασφάλειας δικαίου.

29. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις ακολουθεί δύο στόχους: πρώτον, την πρόληψη των πράξεων που αντιβαίνουν στις διατάξεις του ανταγωνισμού και δεύτερον την παροχή ενός ενιαίου πλαισίου εντός του οποίου οι συγκεντρώσεις κοινοτικής διάστασης θα εκτιμώνται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Η αρχή του ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων, δυνάμει της οποίας οι συγκεντρώσεις κοινοτικής διάστασης δεν ελέγχονται παρά σε κοινοτική κλίμακα, εντάσσεται στο πλαίσιο του δεύτερου στόχου.

30. Η εφαρμογή της αρχής του «ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων» στις συγκεντρώσεις με κοινοτική διάσταση συμβαδίζει με εκείνη της έννοιας της επικουρικότητας: αποκλειστικός έλεγχος σε κοινοτικό επίπεδο αιτιολογείται λόγω του μεγέθους και των αποτελεσμάτων των πράξεων αυτών. Αιτιολογείται επίσης για λόγους αποτελεσματικότητας. Αντί για την διεξαγωγή πολλαπλών εθνικών ελέγχων, η αρχή του ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων που τίθεται από τον κανονισμό πράγματι απλουστεύει τις διοικητικές διαδικασίες και επιτρέπει στις επιχειρήσεις να ανταπεξέρχονται στις δαπάνες αναδιάρθρωσης που μειώνονται στο ελάχιστο σε μια ενιαία αγορά. Θεσπίζει δίκαιους κανόνες παιγνιδιού για όλους, παρέχοντας εγγυήσεις για την εφαρμογή των ίδιων υποχρεώσεων κοινοποίησης, των ίδιων διαδικασιών και των ίδιων νομικών κανόνων σε όλες τις συγκεντρώσεις που παράγουν διασυνοριακά αποτελέσματα.

2. <u>Τα ισχύοντα κατώτατα όρια</u>

31. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προηγήθηκαν, η κοινοτική διάσταση μιας συγκέντρωσης θα έπρεπε να ορίζεται, λογικά, σε συνάρτηση με τις επιπτώσεις της στην αγορά αλλά για μεγαλύτερη ευχρηστία και για λόγους ασφάλειας του δικαίου, ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις προβλέπει ποσοτικά κριτήρια για τον ορισμό των πράξεων που παράγουν διασυνοριακά αποτελέσματα. Πρόκειται για συνολικούς κύκλους εργασιών οι οποίοι πραγματοποιούνται από τις εν λόγω επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Κοινότητα.

32. Όταν εκδόθηκε ο κανονισμός, το επίπεδο των κατώτατων ορίων των κύκλων εργασιών που επιλέχθηκε υπήρξε ασφαλώς αποτέλεσμα πολιτικού συμβιβασμού. Για τους λόγους αυτούς το Συμβούλιο πρόβλεψε ότι με τη λήξη ενός αρχικού σταδίου εφαρμογής, θα έπρεπε να επανεξεταστούν τα όρια αυτά βάσει της κεκτημένης εμπειρίας (δέκατη αιτιολογία). Η Επιτροπή και το Συμβούλιο δήλωσαν επίσης ότι κατά την εν λόγω επανεξέταση θα αντιμετώπιζαν τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη και άλλα στοιχεία, πέραν του κύκλου εργασιών.

33. Στην προαναφερθείσα έκθεσή της του 1993, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι με την προοδευτική ολοκλήρωση της κοινοτικής αγοράς οι διασυνοριακές πράξεις συγκέντρωσης αυξήθηκαν αισθητά, αλλά μόνο μικρός αριθμός των υποθέσεων

αυτών ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Στην έκθεση υπήρχαν συγκεκριμένα παραδείγματα συγκεντρώσεων που δεν ενέπτιπταν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού, παρότι υπήρχε περίπτωση επιρροής των συνθηκών του ανταγωνισμού εντός της Κοινότητας. Βάσει του γεγονότος αυτού, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα κατώτατα όρια του κανονισμού θα έπρεπε να μειωθούν.

34. Τα αποτελέσματα της παρούσας επανεξέτασης φαίνεται να επιβεβαιώνουν τους λόγους για τους οποίους η μείωση των κατώτατων ορίων θεωρήθηκε κατάλληλη το 1993. Ενώ με την προοδευτική ολοκλήρωση της αγοράς, οι διασυνοριακές συγκεντρώσεις αυξήθηκαν σε αριθμό και σημασία[10], υπάρχουν ενδείξεις ότι σημαντικός αριθμός συγκεντρώσεων που παράγουν διασυνοριακά αποτελέσματα εξακολουθεί να αποκλείεται του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις. Αυτό οφείλεται στο μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των τομέων της οικονομίας όπου ασκούνται δραστηριότητες διασυνοριακών συγκεντρώσεων, όπως επίσης και στο μέγεθος των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Επιπλέον, φαίνεται ότι οι διασυνοριακές συγκεντρώσεις εκτός του πεδίου εφαρμογής του Κανονισμού είναι πιθανόν να υπόκεινται σε πολλαπλές κοινοποιήσεις που αυξάνουν την αβεβαιότητα και το κόστος για τις επιχειρήσεις και ενδέχεται να καταλήξουν σε αντίθετες αποφάσεις.

Ρυθμιζόμενοι τομείς από τον Κανονισμό

35. Η αρμοδιότητα της Επιτροπής εξαρτάται από το συνολικό ύψος των κύκλων εργασιών που πραγματοποιούνται από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο και στην Κοινότητα. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός για τις συγκεντρώσεις έχει μεγαλύτερες πιθανότητες να εφαρμοστεί σε συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις με ενεργό δράση σε πολύ μεγάλες αγορές ή εταιρείες ετερογενών εκμεταλλεύσεων. Αντίθετα, οι συγκεντρώσεις στο πλαίσιο των οποίων ο αγοραστής και/ή η επιχείρηση που αποτελεί αντικείμενο της συγκέντρωσης είναι εξειδικευμένες επιχειρήσεις, παρούσες σε μικρότερες αλλά σημαντικές από οικονομική άποψη αγορές, έχουν λιγότερες πιθανότητες να φθάσουν τα καθορισθέντα κατώτατα όρια.

36. Η Επιτροπή προέβη σε δύο χωριστές εκτιμήσεις για την κάλυψη των ρυθμιζόμενων τομέων από τον κανονισμό. Οι εκτιμήσεις αυτές παρατίθενται παρακάτω με αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

37. Η πρώτη ανάλυση περιλαμβάνει τη σύγκριση του αριθμού των κοινοποιήσεων βάσει του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις ανά οικονομικό τομέα με τον αριθμό των συγκεντρώσεων που έχουν καταχωριστεί από την AMDATA[11] στον αντίστοιχο τομέα. Έτσι προέκυψαν ορισμένοι τομείς των οποίων η κάλυψη από τον κανονισμό είναι κάτω ή ίση με ποσοστό 10%[12]. Παραδείγματα των τομέων αυτών

---

10 Βλέπε υποσημείωση 4.

11 Μια βάση δεδομένων που παρέχει πληροφορίες για συγκεντρώσεις και εξαγορές που συλλέγονται από το «Acquisitions Monthly».

12 Αντίθετα, η κάλυψη ορισμένων άλλων τομέων όπως οι αερομεταφορές και οι τηλεπικοινωνίες υπερβαίνει το 50%. Αυτές οι διαφορές κάλυψης οφείλονται στα χαρακτηριστικά του κάθε τομέα και αναλύονται στο παρόν τμήμα του Πράσινου

αποτελούν οι μηχανικές κατασκευές, οι ηλεκτρολογικές και ηλεκτρονικές κατασκευές, η κατασκευή και μηχανίκευση μέσω υπολογιστή, η βιομηχανία καουτσούκ και πλαστικών ειδών, η κλωστοϋφαντουργία, η βιομηχανία τροφίμων και ποτών, μεταλλικών προϊόντων, ξυλουργικών κατασκευών, ιατρικών οργάνων, κατασκευών, προμήθειας ενέργειας, κατασκευής χάρτου και εκδοτική βιομηχανία, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και τροφοδοσίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και συναφών υπηρεσιών, καθώς και ο τραπεζικός και χρηματοοικονομικός τομέας. Η κάλυψη ορισμένων άλλων τομέων επίσης είναι περιορισμένη. Παραδείγματος χάρη, ο τομέας χημικών προϊόντων, όπου σημειώθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός κοινοποιήσεων βάσει του κανονισμού είχε κάλυψη μόνο περίπου 16%.

38. Η δεύτερη ανάλυση στοχεύει στον προδιορισμό των ειδικών συγκεντρώσεων με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις που βρίσκονται κάτω των ισχυόντων κατωτάτων ορίων[13]. Οι συγκεντρώσεις αυτές καλύπτουν ευρύτατο φάσμα τομέων, ορισμένοι από τους οποίους αναφέρθηκαν ήδη παραπάνω. Παραδείγματα των τομέων αυτών είναι: η χημεία, περιλαμβανομένων των βασικών χημικών προϊόντων και των εξειδικευμένων προϊόντων, καθώς και οι ομόρροπες εφαρμογές τους· τα φαρμακευτικά προϊόντα· τα ανταλλακτικά αυτοκινήτων· ο μηχανικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός· η βιοτεχνολογία· η κατασκευή υλικών· η πληροφορική· η κατασκευή χάρτου και η εκδοτική βιομηχανία· η μίσθωση αεροπλάνων· οι τουριστικές υπηρεσίες και η τροφοδοσία.

39. Οι συγκεντρώσεις αυτές βρέθηκαν εκτός του πεδίου εφαρμογής του Κανονισμού είτε γιατί ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών ήταν κατώτερος των 2 δισεκατ. ECU, είτε γιατί δεν υπήρχαν τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις με κοινοτικό κύκλο εργασιών 250 εκατ. ECU η καθεμία χωριστά. Ειδικότερα, λόγω του σημερινού ύψους κοινοτικού κατώτατου ορίου, πρέπει να σημειωθεί ότι έστω και αν μια πολύ μεγάλη επιχείρηση αγοράσει μια μικρότερη επιχείρηση με υψηλό μερίδιο στην κοινοτική αγορά, το γεγονός ότι η τελευταία αυτή επιχείρηση έχει συνολικό κοινοτικό κύκλο εργασιών κάτω των 250 εκατ. ECU θα έχει ως συνέπεια η πράξη αυτή να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις. Επίσης, ακόμη και πράξεις στις οποίες συμμετέχουν δύο μεγάλες επιχειρήσεις ενδέχεται να μην εμπίπτουν στα προβλεπόμενα κοινοτικά όρια, εάν αφορούν ανταλλαγή ή εξαγορά συγκεκριμένων στοιχείων ή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Στις περιπτώσεις αυτές, όσον αφορά τον πωλητή, μόνον ο κύκλος εργασιών που αναφέρεται στο τμήμα που αποτελεί αντικείμενο της ανταλλαγής ή εξαγοράς μπορεί να ληφθεί υπόψη και έστω και αν αντιστοιχεί σε υψηλό μερίδιο της κοινοτικής αγοράς ενδέχεται και πάλι να μην εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

Βιβλίου.

13 Η Επιτροπή συνέταξε δύο καταλόγους ειδικών παραδειγμάτων τέτοιους είδους υποθέσεων, εκ των οποίων ο πρώτος καλύπτει την περίοδο μέχρι το 1993 και ο δεύτερος τη περίοδο 1993-1995. Οι κατάλογοι αυτοί κοινοποιήθηκαν στα κράτη μέλη αλλά δεν έχουν προσαρτηθεί στο παρών έγγραφο για λόγους επιχειρηματικού απορρήτου. Οι περισσότερες από αυτές τις υποθέσεις θα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών, αν τα κατώτατα όρια ήταν 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU

40. Οι πράξεις ανδιάρθρωσης σε πολλούς από τους τομείς αυτούς συχνά παρουσιάζουν διεθνή διάσταση, εφόσον οι δραστηριότητες της εταιρείας εκτείνονται σε αρκετά κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, η χαμηλή τους κάλυψη δείχνει ότι σημαντικός αριθμός διασυνοριακών πράξεων αποκλείεται του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού. Σε ορισμένους άλλους τομείς, όπως ο τραπεζικός και χρηματοοικονομικός ή ο τομέας της προμήθειας ενέργειας, οι παράγοντες της αγοράς τείνουν να έχουν ισχυρή εθνική παρουσία. Πάντως, ακόμη και στους τομείς αυτούς, οι πράξεις χαρακτηρίζονται όλο και περισσότερο από διασυνοριακή διάρθρωση. Βάσει των υπαρχόντων κατωτάτων ορίων, τέτοιου είδους συγκεντρώσεις παραμένουν εκτός του πεδίου εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας.

41. Υπάρχουν πολλοί λόγοι που οι συγκεντρώσεις κοινοτικής διάστασης οι οποίες πραγματοποιούνται στους προαναφερθέντες τομείς διαφεύγουν του πεδίου του κανονισμού. Οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε τομέα.

42. Πρώτον, στους τομείς όπως η κλωστοϋφαντουργία, η τυπογραφία, η εκδοτική βιομηχανία, οι ξενοδοχειακές υπηρεσίες και η τροφοδοσία, ο συνολικός κύκλος εργασιών ακόμη και των μεγαλύτερων επιχειρήσεων είναι κατώτερος των ισχυόντων ορίων. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι εν λόγω τομείς είναι λιγότερο σημαντικοί σε παγκόσμιο επίπεδο[14]. Αν λάβουμε υπόψη το παράδειγμα της παραγωγής και κατανάλωσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας το έτος 1993, διαπιστώνουμε ότι αντίστοιχα ανήλθαν σε ποσά 106 δισεκατ. ECU και 110 δισεκατ. ECU. Επιπλέον, οι τρείς μεγαλύτερες επιχειρήσεις κλωστοϋφαντουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης αριθμούνται μεταξύ των 10 μεγαλύτερων επιχειρήσεων σε παγκόσμιο επίπεδο[15].

43. Δεύτερον, σε ορισμένους διαφοροποιημένους τομείς, οι επιχειρήσεις έχουν εξειδικευτεί σε τμήματα της αγοράς που αντιπροσωπεύουν συνολικό κύκλο εργασιών σχετικά χαμηλό. Στους τομείς αυτούς, η εξαγορά εξειδικευμένων επιχειρήσεων με σημαντική παρουσία στην αγορά ή επίσης η εκχώρηση, εκ μέρους μεγάλων ομίλων, ορισμένων από τις επιχειρήσεις τους ή ορισμένων από τις δραστηριότητές τους ενδέχεται να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις. Αυτό ισχύει κυρίως για τον τομέα ανταλλακτικών αυτοκινήτων οχημάτων, όπου έστω κι αν ασκούν δραστηριότητες μεγάλες διεθνείς επιχειρήσεις, η εν λόγω αγορά είναι εξαιρετικά κατακερματισμένη λόγω της ύπαρξης μεγάλου αριθμού εξειδικευμένων παραγωγών που έχουν μέγεθος ΜΜΕ.

44. Ο τομέας των μηχανολογικών κατασκευών αποτελεί επίσης ενδιαφέρον παράδειγμα. Ο σημαντικός αυτός τομέας - το 1992 κατείχε την πέμπτη θέση στην κοινοτική βιομηχανική παραγωγή, περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία διαφοροποιημένων προϊόντων. Πρόκειται για μια εξαιρετικά πολωμένη

---

14 Τα χρησιμοποιηθέντα στοιχεία περιλαμβάνονται στο *DABLE Synopsis of European Entreprises* του 1995.

15 Πανόραμα της Βιομηχανίας ΕΚ, κεφάλαιο 14, Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1994).

βιομηχανία, με μεγάλο ποσοστό συγκέντρωσης στην κορυφή της, περιορισμένο αριθμό πολύ μεγάλων επιχειρήσεων και μεγάλο αριθμό ΜΜΕ.

45. Στον τομέα των χημικών και φαρμακευτικών προϊόντων, περίπου το 16% όλων των συγκεντρώσεων κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή. Λαμβανομένης υπόψη της διεθνούς διάστασης της εν λόγω βιομηχανίας, ο αριθμός αυτός φαίνεται σχετικά μικρός. Η μεγάλη ποικιλία των χημικών προϊόντων και η τάση εξειδίκευσης μέσω αναδιαρθρώσεων που πραγματοποιήθηκαν φαίνονται να αποτελούν τις βασικές ερμηνείες. Η στρατηγική αυτή συνεπάγεται ορισμένες ανταλλαγές ή εξαγορές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού λόγω του χαμηλού κύκλου εργασιών των δραστηριοτήτων που έχουν εξαγοραστεί και αποτελούν αντικείμενο των εν λόγω πράξεων.

Επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού

46. Τα ισχύοντα κατώτατα όρια δεν καλύπτουν παρά μικρό μέρος των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Επί των 2.200 μεγαλύτερων ευρωπαϊκών επιχειρήσεων που αναφέρονται στη βάση δεδομένων DABLE (Synopsis of European Enterprises[16] 1995) μόνον 152 επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ΕΖΕΣ (ήτοι 7% από όλες τις εταιρείες που περιλαμβάνονται στη βάση DABLE) σημείωναν το 1993 έναν κύκλο εργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο άνω των 5 δισεκατ. ECU. Συνολικά, 293 επιχειρήσεις (13% όλων των επιχειρήσεων που αναφέρονται στην DABLE) είχαν πραγματοποιήσει κύκλο εργασιών, σε παγκόσμιο επίπεδο, άνω των 2,5 δισεκατ. ECU και λόγω του γεγονότος αυτού ενέπιπταν στον κοινοτικό έλεγχο στην περίπτωση συγκεντρώσεως μεταξύ επιχειρήσεων του ιδίου μεγέθους.

47. Έστω κι αν οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού δεν έχουν όλες ενταχθεί στις στατιστικές αυτές, ιδίως οι επιχειρήσεις τρίτων χωρών, πάντως απορρέει ότι το πεδίο εφαρμογής είναι σχετικά περιορισμένο. Η διαπίστωση αυτή είναι τόσο σημαντικότερη όσο η μετατόπιση σε παγκόσμιο επίπεδο των αγορών και η αυξανόμενη ολοκλήρωσή τους στην Κοινότητα θα έπρεπε να παρακινούν μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων των μεσαίων επιχειρήσεων, να προβαίνουν στο μέλλον σε διασυνοριακές πράξεις συγκέντρωσης. Η προσοχή της Επιτροπής στράφηκε στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους, που δεν επωφελούνται «του ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων» θα είχαν πιθανότητες να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα πολλών κρατών μελών και λόγω του γεγονότος αυτού να πρέπει να προβούν σε πολλαπλές εθνικές κοινοποιήσεις.

Ο κανόνας των δύο τρίτων

48. Εν γένει δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για την έκταση της εφαρμογής του κανόνα των δύο τρίτων στις ευρωπαϊκές εταιρείες. Πάντως, η Επιτροπή γνωρίζει ότι ορισμένοι μεγάλοι ευρωπαϊκοί όμιλοι, όπως η Siemens, εμπίπτουν στον κανόνα των δύο τρίτων και πραγματοποιούν σημαντικές δραστηριότητες στην Κοινότητα πέραν των εγχώριων αγορών τους. Κάθε συγκέντρωση με συμμετέχοντες τουλάχιστον δύο από τους ομίλους αυτούς της ιδίας εθνικότητας,

---

[16] Η βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

θα βρισκόταν εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού, παρά τις σημαντικές επιπτώσεις της εν λόγω πράξης σε ολόκληρη την Κοινότητα.

Γεωγραφικές αγορές που επηρεάζονται από τις συγκεντρώσεις οι οποίες δεν εμπίπτουν στα ισχύοντα κατώτατα όρια

49. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να διευκρινίσουν τον αριθμό των πράξεων, μεταξύ εκείνων που τους κοινοποιήθηκαν κατά τα δύο τελευταία χρόνια, στις οποίες η εν λόγω γεωγραφική αγορά ορίζεται ως υπερβαίνουσα τα σύνορα ενός μόνον κράτους ή στις οποίες επηρεάζεται άνευ μιας γεωγραφικής αγοράς.

50. Βάσει των απαντήσεων που υποβλήθηκαν, η Επιτροπή προσπάθησε να προβεί σε εκτίμηση του αριθμού των πράξεων που είχαν διασυνοριακές επιπτώσεις αλλά δεν ενέπιπταν στα κατώτατα όρια. Πάντως, συχνά δεν διέθετε κανένα - ή σχεδόν κανένα, από τα απαραίτητα στοιχεία για την εν λόγω εκτίμηση. Ακόμη και στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες, μόνον ορισμένες συγκεντρώσεις με διασυνοριακές επιπτώσεις μπόρεσαν να εντοπισθούν· επρόκειτο για περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω γεωγραφική αγορά είχε οριστεί ως υπερβαίνουσα τα εθνικά σύνορα[17]. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αυτές, το ποσοστό των συγκεντρώσεων με διασυνοριακές επιπτώσεις και οι οποίες κοινοποιήθηκαν στις εθνικές αρχές θα ήταν τουλάχιστον 10% στην Ιταλία, 20% στη Γαλλία, την Ισπανία, το Βέλγιο και την Πορτογαλία, άνω του 30% στην Αυστρία και άνω του 50% στη Γερμανία[18].

Πολλαπλές εθνικές κοινοποιήσεις

51. Οι συγκεντρώσεις με διασυνοριακά αποτελέσματα οι οποίες δεν εμπίπτουν στα προβλεπόμενα κατώτατα όρια από τον κανονισμό υπόκεινται στη νομοθεσία των κρατών μελών σχετικά με τις συγκεντρώσεις. Λόγω του διασυνοριακού τους χαρακτήρα, οι εν λόγω πράξεις ενδέχεται να πρέπει να κοινοποιηθούν στις αρχές άνω του ενός κράτους μέλους.

52. Οι πολλαπλές εθνικές κοινοποιήσεις αποτελούν άμεση επίπτωση του ισχύοντος επιπέδου κατωτάτων κοινοτικών ορίων και του πολλαπλασιασμού των εθνικών συστημάτων ελέγχου των συγκεντρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά κανόνα, η ύπαρξη πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων αποτελεί ένδειξη του διασυνοριακού χαρακτήρα των αποτελεσμάτων μιας πράξης. Κατά συνέπεια, θα έπρεπε οι συγκεντρώσεις αυτού του είδους να ελέγχονται σε κοινοτική κλίμακα.

---

17 Οι συγκεντρώσεις που επηρεάζουν μια ή περισσότερες εθνικές γεωγραφικές αγορές μπορούν επίσης να έχουν επιπτώσεις που υπερβαίνουν τα σύνορα ενός μόνον κράτους μέλους, αλλά είναι δύσκολο να επιτευχθούν οι απαραίτητες πληροφορίες.

18 Τα γερμανικά στοιχεία αναφέρονται στις πράξεις όπου τουλάχιστον μια από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν ήταν γερμανική. Αν και οι συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων διαφόρων εθνικοτήτων δεν παράγουν όλες αποτελέσματα που υπερβαίνουν τα σύνορα ενός κράτους μέλους, τα στοιχεία αυτά είναι χρήσιμα διότι δίνουν μια ιδέα για το σύνολο των πράξεων οι οποίες έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις.

53. Μετά τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξάχθηκε εκ μέρους της Επιτροπής, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων, των ομοσπονδιών και ενώσεων επιχειρήσεων, των γραφείων δικηγόρων και των γραφείων συμβούλων θεωρούν ότι η «αρχή του ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων» που θεσπίστηκε από τον κανονισμό αποτελεί πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις. Εάν μια συγκέντρωση κοινοποιείται σε πολλά κράτη μέλη, οι προθεσμίες έκδοσης αποφάσεως μπορούν να ποικίλλουν και η ισχύς της πράξης προφανώς υπόκειται στην έκδοση της τελευταίας σχετικής απόφασης. Οι αποκλίσεις προσέγγισης μεταξύ των εθνικών συστημάτων στον τομέα αυτό, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή κριτηρίων σχετικά με το γενικό συμφέρον, μπορούν να καταστήσουν δύσκολα προβλέψιμη την έκβαση της διαδικασίας. Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα του «ενιαίου ελέγχου των υποθέσεων» είναι η ασφάλεια του δικαίου και η γρήγορη λήψη αποφάσεως.

54. Από πρακτική άποψη, για να μπορεί να υπάρξει συνεννόηση με πολλές και διαφορετικές αρχές, χρειάζεται συντονισμός των πληροφοριών σχετικά με τις βασικές πληροφορίες του φακέλου, το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας και τους ισχυρισμούς. Για τα γεγονότα που αναφέρονται στην ανακοίνωση και τον τρόπο με τον οποίο αναλύονται, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ίδια χαρακτηριστικά κάθε εθνικής αγοράς και κάθε εθνικής διαδικασίας. Εξάλλου, χρειάζεται άρτια γνώση των διαφόρων εθνικών νομικών συστημάτων και καλή γνώση πολλών γλωσσών, πράγμα που υποχρεώνει τις περισσότερες επιχειρήσεις να προσλαμβάνουν εξωτερικούς τοπικούς εμπειρογνώμονες.

55. Οι ποικίλες κοινοποιήσεις συνεπάγονται συμπληρωματικές δαπάνες και προσπάθειες, τόσο εξωτερικές όσο και εσωτερικές. Οι οικονομίες που απορρέουν από την εφαρμογή της αρχής του «ενιαίου ελέγχου» είναι εξαιρετικά δύσκολο να εντοπιστούν ποσοτικά, στο βαθμό που εξαρτώνται από το μέγεθος της επιχείρησης, την πολυπλοκότητα της υπόθεσης και τον αριθμό των εθνικών αρχών που θα έπρεπε να συμμετέχουν στη διαδικασία εάν δεν είχε αρμοδιότητα η Επιτροπή. Πάντως, σύμφωνα με την έρευνα που διεξάχθηκε από την Επιτροπή, φαίνεται ότι κατά κανόνα και για συγκρίσιμες υποθέσεις, η εφαρμογή του κανονισμού αντιπροσωπεύει για τις επιχειρήσεις βασικό πλεονέκτημα από απόψεως κόστους.

56. Η αρχή του «ενιαίου ελέγχου» του κανονισμού δημιουργεί ένα πεδίο δράσης για όλες τις εταιρείες που αναδιαρθρώνουν τις δραστηριότητές τους στην Ευρώπη. Σύμφωνα με την έρευνα, ο διεθνικός χαρακτήρας της Επιτροπής διευκολύνει τη συνολική εκτίμηση των υποθέσεων με διασυνοριακές επιπτώσεις και περιορίζει τις τεχνικές δυσχέρειες που συνδέονται με την εξέταση ευρύτερων αγορών από ό,τι οι εθνικές. Ένας ενιαίος έλεγχος καταργεί τον κίνδυνο αντιφατικών αποφάσεων. Επίσης, είναι ευκολότερο και αποτελεσματικότερο το να υπάρξει διαπραγμάτευση για τη θεραπεία των προβλημάτων και οι τρίτοι μπορούν να παρέμβουν αποτελεσματικότερα όταν ενέχεται μια μόνον αρχή.

57. Ο αριθμός των πολλαπλών κοινοποιήσεων δεν εξαρτάται παρά εν μέρει από τον υποχρεωτικό ή προαιρετικό χαρακτήρα της κοινοποίησης, σε συνάρτιση με το εξεταζόμενο εθνικό σύστημα. Για λόγους ασφάλειας του δικαίου, οι επιχειρήσεις μπορούν να θεωρήσουν ότι έχουν υποχρέωση να κοινοποιήσουν την πράξη συγκέντρωσης, έστω κι εάν η κοινοποίηση είναι προαιρετική, τουλάχιστον εφόσον κατέχουν σημαντική θέση στην αγορά. Πράγματι, πρέπει να τους τονισθεί ο

κίνδυνος που συνεπάγεται η απουσία κοινοποίησης ιδίως εάν οι εθνικές αρχές έχουν την ευχέρεια να λαμβάνουν μέτρα εκ των υστέρων μετά την πραγματοποίηση της πράξης.

Συνολική εκτίμηση

58. Οι μέχρι στιγμής διαθέσιμες πληροφορίες οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα ισχύοντα κατώτατα όρια θα πρέπει να μειωθούν κατά τρόπο ώστε ο κύριος όγκος των πράξεων με σημαντικές διασυνοριακές επιπτώσεις να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Αυτό, όχι μόνον θα έδινε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να εξετάσει περισσότερες υποθέσεις διασυνοριακού χαρακτήρα που συνιστούν ή ενισχύουν δεσπόζουσα θέση, αλλά επίσης να ενισχύσει και να προωθήσει τη συνεκτικότητα με την οποία εξετάζονται οι εν λόγω υποθέσεις, βάσει μιας αρχής «ενιαίου ελέγχου».

Β. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

59. Στο τμήμα αυτό, διατυπώνεται η θέση ότι για να καλυφθούν πληρέστερα οι συγκεντρώσεις με σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα, θα ήταν ορθότερο να υπάρχει ένας συνδυασμός κατωτάτων ορίων κύκλου εργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο ύψους 2 δισεκατ. ECU και σε κοινοτικό επίπεδο ύψους 100 εκατ. ECU για κάθε μία από δύο τουλάχιστον συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Για να αντιμετωπισθεί, ειδικότερα, το πρόβλημα των πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων, μία άλλη λύση που συνεπάγεται μικρότερες αλλαγές θα ήταν η επέκταση της αρμοδιότητας της Επιτροπής μόνο στις συγκεντρώσεις εκείνες οι οποίες δεν φθάνουν στα ισχύοντα κατώτατα όρια, αλλά υπάγονται σε περισσότερα του ενός εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων.

1. Μείωση των κατωτάτων ορίων

Θέση των κοινοτικών οργάνων

60. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή είναι υπέρ της μείωσης των κατωτάτων ορίων. Ειδικότερα, στο ψήφισμά του σχετικά με την 23η έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, που εγκρίθηκε στις 16 Μαρτίου 1995, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επανέλαβε την υποστήριξή του όσον αφορά την πρόθεση της Επιτροπής να μειώσει σημαντικά το κατώτατο όριο του κύκλου εργασιών με βάση το οποίο κρίνεται η ανάγκη παρέμβασης της Επιτροπής[19]. Επίσης, στη γνωμοδότησή της σχετικά με την τροποποίηση του κοινοτικού κανονισμού περί συγκεντρώσεων, που διατυπώθηκε στις 25 Οκτωβρίου 1995, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή συνέστησε στην Επιτροπή να προτείνει ένα κατώτατο όριο κύκλου εργασιών σε διεθνές επίπεδο 2 δισεκατ. ECU και ένα κατώτατο όριο κύκλου εργασιών εντός της Κοινότητας 100 εκατ. ECU. Επίσης ζήτησε την κατάργηση του κανόνα των δύο τρίτων[20].

---

19 Βλ. σημείο 32 του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την XXIIIη έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, ΕΕ C89/146, 10.4.1995.

20 Γνωμοδότηση σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, CES 1157/95.

Η θέση των κρατών μελών

61. Σύμφωνα με τις πρώτες παρατηρήσεις που έχουν διατυπωθεί μέχρι σήμερα, οι απόψεις των κρατών μελών ως προς τη μείωση των κατωτάτων ορίων διαφέρουν. Ορισμένα κράτη μέλη υποστηρίζουν σθεναρά τη μείωση των κατωτάτων ορίων, ενώ άλλα επιθυμούν τη διατήρησή τους στα σημερινά επίπεδα. Εξάλλου, φαίνεται να υπάρχει μία γενικότερη συναίνεση όσον αφορά την εκ μέρους της Επιτροπής εξέταση του προβλήματος των πολλαπλών κοινοποιήσεων και την αναζήτηση συγκεκριμένης λύσης για την αντιμετώπισή του.

Παρατηρήσεις επιχειρήσεων, βιομηχανικών ενώσεων και νομικών συμβούλων

62. Από όλες τις απαντήσεις που έλαβε η Επιτροπή κατά την έρευνά της, προκύπτει ότι οι επιχειρήσεις και οι νομικοί σύμβουλοι είναι στην πλειοψηφία τους υπέρ της μείωσης των κατωτάτων ορίων του κύκλου εργασιών σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο. Οι απόψεις διίστανται περισσότερο όσον αφορά την τροποποίηση του κανόνα των δύο τρίτων.

63. Από τις είκοσι τέσσερις ενώσεις που απάντησαν στην έρευνα, έντεκα επιθυμούν τη μείωση του κατωτάτου ορίου. Ορισμένες από τις ενώσεις αυτές, στις οποίες περιλαμβάνεται και η UNICE (Ένωση των Συνομοσπονδιών της Βιομηχανίας και των Εργοδοτών της Ευρώπης) και η ICC (Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο), εξέφρασαν ανομοιογενείς απόψεις λόγω των διισταμένων θέσεων των μελών τους. Για το λόγο αυτό, προτείνουν να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα κοινοποίησης των πράξεων που δεν φθάνουν τα κατώτατα όρια κατ' επιλογήν τους είτε στην Επιτροπή είτε στις αρμόδιες εθνικές αρχές. Όσον αφορά τον κανόνα των δύο τρίτων, οι περισσότερες από τις ενώσεις αυτές προτείνουν τη διατήρησή του, με εξαίρεση την BDI (Bundesverband der Deutschen Industrie), η οποία συνέστησε ένθερμα την κατάργησή του.

Η θέση της Επιτροπής

64. Κατά το χρόνο έκδοσης του κανονισμού, η Επιτροπή είχε δηλώσει ότι το κατώτατο όριο του κύκλου εργασιών σε διεθνές επίπεδο θα πρέπει να μειωθεί σε 2 δισεκατ. ECU μετά από πάροδο ενός αρχικού χρονικού διαστήματος τεσσάρων ετών, προσθέτοντας ότι το κατώτατο όριο του κύκλου εργασιών εντός της Κοινότητας θα πρέπει επίσης να αναθεωρηθεί με βάση την πείρα που θα αποκτηθεί και την εξέλιξη του κατωτάτου ορίου του κύκλου εργασιών σε διεθνές επίπεδο, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αντίστοιχη μείωση του πρώτου σε 100 εκατ. ECU.

65. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, τα ισχύοντα κατώτατα όρια του κύκλου εργασιών, τόσο σε παγκόσμιο όσο και σε κοινοτικό επίπεδο, φαίνεται να αποκλείουν έναν αρκετά μεγάλο αριθμό πράξεων με σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Ως εκ τούτου, από τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας φαίνεται να προκύπτει ότι η ανάγκη για μείωση των κατωτάτων ορίων είναι σήμερα τουλάχιστον εξίσου επιτακτική με το 1993. Είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το ακριβές επίπεδο αυτής της μείωσης των κατωτάτων ορίων. Ωστόσο, με βάση τις επί του παρόντος υπάρχουσες πληροφορίες, φαίνεται ότι με τα όρια των 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU οι περισσότερες περιπτώσεις διασυνοριακών πράξεων θα εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Θα λυνόταν έτσι σε μεγάλο βαθμό και το πρόβλημα

των πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων οι οποίες γίνονται σήμερα για ορισμένες πράξεις με σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί κατάλληλα στο παρόν στάδιο, αυτά τα επίπεδα. Ταυτόχρονα, θα εξετάσει κατά πόσο τα επίπεδα αυτά πρέπει να επανεξεταστούν με βάση τις περαιτέρω πληροφορίες που ενδέχεται να περιέλθουν σ' αυτήν κατά την περίοδο των διαβουλεύσεων.

66. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο κανόνας των δύο τρίτων μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να οδηγήσει σε αποκλεισμό συγκεντρώσεων με διασυνοριακά αποτελέσματα από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού. Η καθιέρωση του κανόνα των τριών τετάρτων, θα έχει σαν αποτέλεσμα την υπαγωγή μεγαλύτερου αριθμού τέτοιων περιπτώσεων στο πεδίο του κανονισμού, αλλά και ενός σημαντικού αριθμού περιπτώσεων που έχουν επιπτώσεις κυρίως σε εθνικό επίπεδο. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο στάδιο αυτό, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες, η διατήρηση του κανόνα των δύο τρίτων θα ήταν κατά πάσα πιθανότητα περισσότερο σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

67. Σύμφωνα με ορισμένα σχόλια που διατυπώθηκαν στην Επιτροπή, η μείωση των κατωτάτων ορίων θα οδηγούσε σε αύξηση του αριθμού των κοινοποιήσεων πράξεων που έχουν επιπτώσεις κυρίως σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, του αριθμού των αιτήσεων παραπομπής βάσει του άρθρου 9. Οι επιπτώσεις από τη μείωση των κατωτάτων ορίων όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 9 αναλύονται κατωτέρω στο σημείο IV.Α.

Πληθωρισμός και διεύρυνση της Ένωσης

68. Η Επιτροπή εξέτασε το πρόβλημα των επιπτώσεων του πληθωρισμού και της διεύρυνσης της Ένωσης όσον αφορά τα ισχύοντα κατώτατα όρια. Όπως φαίνεται, οι επιπτώσεις αυτές θα είναι μάλλον περιορισμένες, και συγκεκριμένα:

(i) Κατά μέσο όρο, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο πληθωρισμός και οι νομισματικές διακυμάνσεις (υποτιμήσεις και ανατιμήσεις) κατά την περίοδο 1989-1994 οδήγησαν σε μείωση του πρώτου από τα κατώτατα αυτά όρια από 5 δισεκατ. ECU σε 4 δισεκατ. ECU και του δεύτερου από 250 εκατ. ECU σε 216 εκατ. ECU. Η μείωση αυτή δεν μπορεί να αγνοηθεί, αλλά, σύμφωνα με τα αριθμητικά στοιχεία της παραγράφου 61 ανωτέρω, δεν είναι τόσο σημαντική ώστε να αμφισβητηθεί η αναγκαιότητα μείωσης των ισχυόντων κατωτάτων ορίων.

(ii) Σε ορισμένες από τις παρατηρήσεις που έλαβε η Επιτροπή αναφέρεται ότι, συνεπεία της διεύρυνσης της Ένωσης, θα υπάγονται στο πεδίο του κανονισμού περισσότερες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι θα αυξηθεί ο κύκλος εργασιών τους στην Κοινότητα και/ή δεν θα εφαρμόζεται πλέον ο κανόνας των δύο τρίτων. Ωστόσο, μεταξύ των πράξεων που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή από την 1η Ιανουαρίου 1995, λίγες είναι εκείνες που έφθασαν στα κατώτατα όρια λόγω του επιπλέον κύκλου εργασιών που πραγματοποιούν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις στα νέα κράτη μέλη.

Εκτίμηση του αριθμού των επιπλέον υποθέσεων

69. Ο ακριβής αριθμός των επιπλέον υποθέσεων που θα προκύψουν λόγω της μείωσης του κατωτάτου ορίου είναι δύσκολο να προβλεφθεί. Μία εκτίμηση πραγματοποιήθηκε με βάση τις πληροφορίες που δόθηκαν από τα κράτη μέλη. Τα στοιχεία που δόθηκαν αφορούν τον αριθμό των εθνικών κοινοποιήσεων συγκεντρώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 1993 και 1994 και οι οποίες θα υπάγονταν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, εάν τα κατώτατα όρια του κύκλου εργασιών σε διεθνές και κοινοτικό επίπεδο είχαν μειωθεί αντίστοιχα σε 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU με παράλληλη διατήρηση του κανόνα των δύο τρίτων.

70. Στη βάση αυτή, υπολογίζεται ότι η Επιτροπή θα είχε να εξετάσει από 65 έως 80 επιπλέον υποθέσεις το χρόνο. Οι αριθμοί αυτοί είναι ανάλογοι με τις προβλέψεις της ΓΔ II[21], η οποία υπολογίζει σε 65 τον αριθμό των επιπλέον υποθέσεων κάθε χρόνο (ή 90, εάν υπολογιστούν και οι κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας).

Επιπτώσεις στους πόρους της Επιτροπής

71. Εκφράστηκαν ορισμένες ανησυχίες ότι η αύξηση του φόρτου εργασίας της Επιτροπής που θα προκύψει από τη μείωση των κατωτάτων ορίων θα είναι σε βάρος της αποτελεσματικότητας των υφισταμένων διαδικασιών και της ποιότητας των σχετικών αναλύσεων. Η πρόταση μείωσης των κατωτάτων ορίων θα πρέπει να δικαιολογείται από λόγους γενικότερης πολιτικής, λαμβάνοντας όμως παράλληλα υπόψη και την ανάγκη αύξησης των αναγκαίων πόρων ώστε να μην είναι σε βάρος της αποτελεσματικότητας.

2. <u>Περιπτώσεις πολλαπλών κοινοποιήσεων</u>

72. Οι συγκεντρώσεις για τις οποίες έχουν γίνει πολλαπλές κοινοποιήσεις θεωρούνται κατά κανόνα ότι έχουν σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, εξετάζονται σε κοινοτικό επίπεδο. Επίσης, οι πολλαπλές κοινοποιήσεις σε εθνικό επίπεδο σημαίνουν επιπλέον ανασφάλεια, ενέργειες και δαπάνες για τις επιχειρήσεις και μπορεί να οδηγήσουν σε αλληλοσυγκρουόμενες αποφάσεις, αντίθετες με την αρχή της ίσης μεταχείρισης.

73. Υπάρχει μία γενικότερη ανησυχία μεταξύ των βιομηχανικών επιχειρήσεων όσον αφορά τις συγκεντρώσεις που δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια και που απαιτείται κοινοποίησή τους σύμφωνα με τα συστήματα που ισχύουν σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Για το λόγο αυτό, πολλές επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων και εκείνες οι οποίες δεν είναι υπέρ μίας γενικότερης μείωσης του κατωτάτου ορίου, ζήτησαν από την Επιτροπή να υποβάλει μία πρόταση ώστε οι εν λόγω περιπτώσεις να εξετάζονται σε κοινοτικό επίπεδο.

Δυνατότητες επιλογής

74. Τα συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζουν πολύ μεγάλη ανομοιογένεια. Η εναρμόνισή τους, π.χ. μέσω

---

21 "Ανταγωνισμός και ενοποίηση: κοινοτική πολιτική ελέγχου των συγκεντρώσεων", Ευρωπαϊκή Οικονομία τεύχος 57 (1994), σημείο 2.2.3.4., σ. 38.

κοινοτικής οδηγίας, θα μπορούσε να περιορίσει ένα μέρος του φόρτου διοικητικής εργασίας που προκύπτει από τις πολλαπλές κοινοποιήσεις σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή θα ενεθάρρυνε κάθε προσπάθεια εναρμόνισης, ιδίως ως προς τη μορφή της κοινοποίησης και τους άλλους διαδικαστικούς κανόνες. Συγχρόνως, η εναρμόνιση θα ήταν η καταλληλότερη λύση στο πρόβλημα των πολλαπλών κοινοποιήσεων για τους ακόλουθους λόγους: Ακόμη και αν αγνοηθούν οι δυσκολίες και ο χρόνος που απαιτείται για την τροποποίηση των εθνικών νομοθεσιών, οι επιχειρήσεις θα εξακολουθούν να έχουν υποχρέωση για κοινοποίηση σε διάφορες εθνικές αρχές και για παροχή πληροφοριών σχετικά με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε εθνικής αγοράς, και, το σημαντικότερο, οι πράξεις συγκέντρωσης με διασυνοριακά αποτελέσματα θα εξακολουθούν να υπάγονται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, σε αντίθεση με την αρχή της επικουρικότητας.

75. Ορισμένες βιομηχανικές ενώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται η UNICE, η ICC, η CNPF (Conseil National du Patronat Français) και η AGREF (Associations des Grandes Entreprises Françaises), πρότειναν, στις περιπτώσεις πολλαπλών κοινοποιήσεων των πράξεων οι οποίες κατατάσσονται μεταξύ των ισχυόντων κατωτάτων ορίων και ορισμένων κατωτάτων ορίων που δεν έχουν ακόμα προσδιοριστεί - για παράδειγμα 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU - οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις να έχουν τη δυνατότητα κοινοποίησης των πράξεων αυτών είτε στην Επιτροπή είτε στις αρμόδιες εθνικές αρχές. Η Επιτροπή ή οι αρμόδιες εθνικές αρχές, κατά περίπτωση, θα αποκτούν αποκλειστική αρμοδιότητα από την κοινοποίηση της συγκεκριμένης πράξης. Είναι προφανές ότι η λύση αυτή είναι επιθυμητή από την πλευρά των επιχειρήσεων, επειδή προσφέρει τη μεγαλύτερη ευελιξία. Αντίθετα, αφήνεται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις η ευχέρεια επιλογής της αρμόδιας αρχής. Για το λόγο αυτό, στο παρόν στάδιο φαίνεται ότι, για την εξεύρεση λύσης στο πρόβλημα, θα ήταν σκοπιμότερο να βρεθούν σαφή και αντικειμενικά κριτήρια για την κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών.

Προτεινόμενες επιλογές

76. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως, η μείωση των κατωτάτων ορίων σε 2 δισεκατ. ECU και 100 εκατ. ECU[22] αντίστοιχα θα είχε σαν αποτέλεσμα να υπάγονται στον κανονισμό οι περισσότερες από τις υποθέσεις που παρουσιάζουν σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα. Ταυτόχρονα, αυτό θα έλυνε σε μεγάλο βαθμό και το πρόβλημα των πολλαπλών κοινοποιήσεων, δεδομένου ότι ορισμένες από τις υποθέσεις αυτές θα έπρεπε να κοινοποιηθούν σε περισσότερες της μιας εθνικές αρχές.

77. Για να αντιμετωπισθεί συγκεκριμένα το πρόβλημα των πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων, μία άλλη λύση μικρότερης εμβέλειας θα ήταν η επέκταση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής μόνο στις συγκεντρώσεις εκείνες που δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια τα οποία υπάγονται σε περισσότερα του ενός εθνικά συστήματα. Συγκρινόμενη με τη μείωση των κατωτάτων ορίων, η λύση αυτή θα είχε σαν συνέπεια να υπάγονται στον κανονισμό ορισμένες αλλά όχι οι περισσότερες από τις συγκεντρώσεις με σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα.

---

22 Βλ. ανωτέρω παράγραφο 65.

Λόγω των διαφορών στα κατώτατα όρια που θέτουν οι εθνικές νομοθεσίες για την κοινοποίηση ή λόγω της έλλειψης νομοθεσίας ελέγχου των συγκεντρώσεων σε ορισμένα κράτη μέλη, η ύπαρξη ή μη πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων εξαρτάται από τις εθνικές αγορές στις οποίες δραστηριοποιούνται κατά κύριο λόγο οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Η Επιτροπή ως εκ τούτου θεωρεί αυτή τη μικρότερης εμβέλειας λύση ως ελάχιστη προϋπόθεση για την επίτευξη μιας κατανομής αρμοδιοτήτων που να είναι σύμφωνη με την αρχή της επικουρικότητας.

78. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, η αρμοδιότητα της Επιτροπής θα μπορούσε να επεκταθεί και στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που βρίσκονται μεταξύ των ισχυόντων κατωτάτων ορίων και άλλων χαμηλότερων, όπως τα 2 δισεκατ. ECU (σε παγκόσμιο επίπεδο) και τα 100 εκατ. (σε κοινοτικό επίπεδο), και που αποτελούν αντικείμενο πολλαπλών κοινοποιήσεων. Το άρθρο 1 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων θα μπορούσε, επομένως, να τροποποιηθεί και να προβλέπει ότι μία συγκέντρωση κατά την έννοια του κανονισμού η οποία δεν φθάνει τα κατώτατα όρια που θεσπίζονται στην παράγραφο 2 έχει, παρόλα αυτά, κοινοτική διάσταση, εφόσον υπάγεται στην αρμοδιότητα ορισμένου αριθμού κρατών μελών.

79. Μία συγκέντρωση θεωρείται ότι εμπίπτει στην αρμοδιότητα ορισμένου αριθμού κρατών μελών, εφόσον φθάνει το κατώτατο όριο βάσει του οποίου καθορίζεται στο οικείο κράτος μέλος η υποχρέωση κοινοποίησης, στα πλαίσια των συστημάτων υποχρεωτικής κοινοποίησης, ή προβλέπεται η δυνατότητα προαιρετικής κοινοποίησης της συγκέντρωσης. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα συστήματα προαιρετικής κοινοποίησης είναι χρήσιμα από την άποψη αυτή. Κάθε συγκέντρωση που φθάνει το κατώτατο όριο που ισχύει σε περισσότερα του ενός συστήματα ενδέχεται να έχει σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα, ανεξάρτητα από τον υποχρεωτικό ή προαιρετικό χαρακτήρα των σχετικών κοινοποιήσεων. Εάν αποκλειστούν τα συστήματα προαιρετικής κοινοποίησης κατά τον προσδιορισμό του αριθμού των εμπλεκόμενων αρχών, αυτό θα συνιστούσε διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε διασυνοριακές πράξεις συγκέντρωσης ανάλογα με τις εθνικές αγορές που επηρεάζονται σε κάθε περίπτωση. Τέλος, για λόγους ασφάλειας του δικαίου οι επιχειρήσεις γνωστοποιούν τις συγκεντρώσεις τους ακόμα και στα συστήματα προαιρετικής κοινοποίησης, ιδίως όταν κατέχουν σημαντικά μερίδια αγοράς.

80. Όσον αφορά τον αριθμό των εθνικών νομοθεσιών που πρέπει να έχουν εφαρμογή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία: κατά τη γνώμη της Επιτροπής, μία συγκέντρωση που εμπίπτει στη νομοθεσία δύο τουλάχιστον εθνικών συστημάτων ενδέχεται να έχει σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα και θα πρέπει, καταρχήν, να τύχει της εφαρμογής της αρχής της αποκλειστικής αρμοδιότητας σύμφωνα με τον κανονισμό. Οι εν λόγω συγκεντρώσεις θα πρέπει, ως εκ τούτου, να εξετάζονται σε κοινοτικό επίπεδο. Σύμφωνα με ορισμένες απαντήσεις που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο της Επιτροπής, η κοινοτική διάσταση μιας συγκέντρωσης είναι περισσότερο εμφανής όταν εμπλέκονται τουλάχιστον τρεις εθνικές αρχές. Τα κράτη μέλη επεσήμαναν ωστόσο ότι στις περιπτώσεις όπου εμπλέκονται μόνο δύο εθνικές αρχές, τα σχετικά προβλήματα μπορούν να επιλυθούν κατά τρόπο μάλλον ικανοποιητικό με διμερή συντονισμό. Αντίθετα, εάν εφαρμόζονται τρία ή περισσότερα συστήματα, ο συντονισμός αυτός δημιουργεί προφανώς προβλήματα και είναι, ως εκ τούτου, αναποτελεσματικός. Τα επιχειρήματα αυτά, σύμφωνα με τα οποία τα εμπλεκόμενα εθνικά συστήματα

δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα τρία, κατ' ανώτατο όριο, πρέπει να εξετασθούν κατά την περίοδο της διαβούλευσης.

Διαδικασία

81. Στις προαναφερθείσες περιπτώσεις θα εφαρμόζονται οι ίδιοι κανόνες ουσίας και διαδικασίας που εφαρμόζονται σε κάθε συγκέντρωση κατά την έννοια του κανονισμού, με την ακόλουθη εξαίρεση: εκτός από τα συνήθη κριτήρια για τη διαπίστωση της αρμοδιότητας της Επιτροπής, θα πρέπει να εξακριβώνεται κατά πόσον η συγκέντρωση ανταποκρίνεται στα κατώτατα όρια που ισχύουν για την κοινοποίηση σε ορισμένο αριθμό κρατών μελών.

82. Υπάρχουν δύο βασικές προσεγγίσεις: είτε τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επιβεβαιώνουν την εφαρμογή των κατωτάτων ορίων που ισχύουν σ' αυτά και η Επιτροπή δεσμεύεται από την εκτίμησή τους αυτή· είτε αποφαίνεται σχετικά η ίδια η Επιτροπή. Η δεύτερη προσέγγιση σημαίνει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να ερμηνεύει τις εθνικές νομοθεσίες περί συγκεντρώσεων, πράγμα το οποίο είναι δύσκολο στην πράξη και θα υπήρχε κίνδυνος διαφορετικής ερμηνείας των εθνικών νομοθεσιών από την Επιτροπή και από τα κράτη μέλη. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί προτιμότερη την πρώτη προσέγγιση.

83. Η εφαρμογή των εθνικών νομοθεσιών μπορεί να γίνει με δύο τρόπους:

(i) Στο πλαίσιο της επίσημης κοινοποίησης, τα μέρη αναφέρουν στο έντυπο CO (σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Κοινότητας) όλα τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η συγκέντρωση ανταποκρίνεται στα κατώτατα όρια που προβλέπονται για την κοινοποίηση σε ορισμένο αριθμό κρατών μελών. Αντίγραφο του εν λόγω εντύπου αποστέλλεται στα κράτη μέλη με τη συνήθη διαδικασία. Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη πρέπει να ενημερώσουν την Επιτροπή εντός ορισμένης προθεσμίας (π.χ. εντός εντός μίας έως δύο εβδομάδων) εφόσον η συγκέντρωση ανταποκρίνεται στα κατώτατα όρια που ισχύουν σ' αυτά. Η εκτίμηση στην οποία προβαίνουν τα κράτη μέλη είναι δεσμευτική για την Επιτροπή. Εάν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δεν διατυπώσουν αντιρρήσεις για την ανάλυση των μερών εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, αναγνωρίζεται η αρμοδιότητα της Επιτροπής.

(ii) Πριν από την επίσημη κοινοποίηση, τα μέρη ενημερώνουν την Επιτροπή για τη συγκέντρωση. Στο στάδιο αυτό, δεν απαιτείται κανένα έντυπο CO, παρά μόνο τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η πράξη αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του κανονισμού και ότι ανταποκρίνεται στα κατώτατα όρια που ισχύουν για τη γνωστοποίησή της στα κράτη μέλη. Ακολουθείται τότε η ίδια διαδικασία κατά το ανωτέρω σημείο (i). Στην περίπτωση αυτή, υπάρχουν δύο εκδοχές:

- τα μέρη υποχρεούνται να κοινοποιήσουν τη συγκέντρωση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 4, αλλά η προθεσμία για το πρώτο στάδιο αρχίζει μόνο μετά την επίλυση του ζητήματος της αρμοδιότητας και την υποβολή πλήρους κοινοποίησης με το έντυπο CO· ή
- τα μέρη γνωστοποιούν τη συγκέντρωση πριν από τη σύναψη της τελικής συμφωνίας ή την απόκτηση του ελέγχου.

84. Στις πρώτες επαφές που είχε η Επιτροπή με τα ενδιαφερόμενα μέρη, της επεσήμαναν ότι οι διαδικασίες αυτές ενδέχεται να δημιουργήσουν ορισμένες πρακτικές δυσκολίες. Συγκεκριμένα, υποστηρίχθηκε ότι δεν θα είναι πάντα εύκολο να καθοριστεί γρήγορα κατά πόσον μία συγκέντρωση ανταποκρίνεται στα κατώτατα όρια που προβλέπουν οι εθνικές νομοθεσίες για την κοινοποίηση, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου τα όρια αυτά αφορούν τα μερίδια αγοράς.

85. Οι δυσχέρειες που παρουσιάζει στην πράξη η εφαρμογή ορισμένων κατωτάτων ορίων που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο δεν προκύπτουν από τις προτάσεις της Επιτροπής. Οι επιχειρήσεις οφείλουν ήδη να εφαρμόζουν τις εθνικές νομοθεσίες και να ελέγχουν κατά πόσον έχουν εφαρμογή στη συγκεκριμένη πράξη τα διάφορα κατώτατα όρια που ισχύουν για τις κοινοποιήσεις. Κατά τις διαβουλεύσεις που θα ακολουθήσουν μετά την έκδοση του παρόντος Πράσινου Βιβλίου, η Επιτροπή θα έχει την ευκαιρία να εξετάσει το ζήτημα αυτό, καθώς και οποιαδήποτε άλλα πρακτικά προβλήματα τα οποία ενδεχομένως θα διαπιστωθούν.

86. Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές ότι όσο μικρότερος είναι ο αριθμός των νομοθεσιών των κρατών μελών που χρειάζονται για να διαπιστωθεί η αρμοδιότητα της Επιτροπής, τόσο απλούστερες θα είναι οι διαδικασίες και τόσο μεγαλύτερη η ασφάλεια του δικαίου για τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, η απλούστερη διαδικασία είναι αυτή στην οποία εμπλέκονται δύο κράτη μέλη, ενώ με περισσότερα από τρία κράτη μέλη η διαχείριση του συστήματος καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη τόσο από την πλευρά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων όσο και από την πλευρά των αρμόδιων αρχών.

Αριθμός πολλαπλών κοινοποιήσεων

87. Η Επιτροπή έχει σήμερα υπόψη της 100 περίπου περιπτώσεις πολλαπλών κοινοποιήσεων που έγιναν κατά τα τελευταία δυόμισυ χρόνια. Το 35% περίπου των περιπτώσεων αυτών κοινοποιήθηκαν σε περισσότερες από δύο και μέχρι δέκα εθνικές αρχές.

88. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία δεν αντιστοιχούν σε καμία περίπτωση στο συνολικό αριθμό των πολλαπλών κοινοποιήσεων που έγιναν κατά την περίοδο αυτή. Η Επιτροπή δεν διαθέτει, επί του παρόντος, στατιστικά στοιχεία από τα κράτη μέλη για το 1995, μία χρονιά που χαρακτηρίζεται από έντονη δραστηριότητα στον τομέα των συγκεντρώσεων. Τα υπάρχοντα δεδομένα για την περίοδο 1993-1994 είναι πολύ δύσκολο να αναλυθούν, επειδή σε κάθε κράτος μέλος δεν τηρούνται τα ίδια στοιχεία. Επιπλέον, οι πολλαπλές κοινοποιήσεις σε εθνικό επίπεδο θα γίνουν συχνότερες στο μέλλον, στο βαθμό που οι επιχειρήσεις θα γνωρίζουν καλύτερα τα πρόσφατα θεσπισθέντα συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων, θα τεθούν σε ισχύ στην Κοινότητα νέα συστήματα και θα εφαρμόζονται περισσότερο τα συστήματα προαιρετικής κοινοποίησης. Η ολοκλήρωση των αγορών, με επιστέγασμα την αύξηση των διασυνοριακών πράξεων συγκέντρωσης, θα έχει επίσης σαν αποτέλεσμα την αύξηση των πολλαπλών κοινοποιήσεων. Για τους λόγους αυτούς, ο αριθμός των επιπλέον υποθέσεων που θα κληθεί να εξετάσει η Επιτροπή θα είναι πολύ υψηλότερος από τις προαναφερθείσες προβλέψεις.

IV. ΑΛΛΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ

89. Εκτός από τα κατώτατα όρια, στην έρευνα της Επιτροπής διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν ορισμένα ειδικά ζητήματα τα οποία επιδέχονται βελτίωση. Με βάση τους προβληματισμούς που αναπτύχθηκαν, το Πράσινο Βιβλίο περιέχει ορισμένες προτάσεις για την τροποποίηση ή τη διασαφήνιση των υφιστάμενων διατάξεων.

90. Εκτός από τις τροποποιήσεις αυτές, η Επιτροπή προτίθεται επίσης να εξετάσει τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΧ που αναφέρονται στις συγκεντρώσεις, περιλαμβανομένων και των σχετικών κατωτάτων ορίων. Τα ζητήματα αυτά, ωστόσο, βρίσκονται εκτός του πλαισίου της παρούσας επανεξέτασης και δεν θα αναλυθούν περαιτέρω στο έγγραφο αυτό.

91. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως διαδικαστικά ζητήματα. Όσον αφορά τα ζητήματα ουσίας, κατά την έρευνα διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν ορισμένα σημεία όπου θα ήταν χρήσιμες κάποιες διευκρινίσεις, όπως η έννοια της ολιγοπωλιακής δεσπόζουσας θέσης, η θεωρία της "υπό παύσην πληρωμών επιχείρησης" και η θεωρία της "οικονομικής αποτελεσματικότητας". Τα ζητήματα αυτά είναι καλύτερα να εξεταστούν στα πλαίσια ορισμένων ερμηνευτικών κατευθυντήριων οδηγιών.

A. <u>Παραπομπή υποθέσεων από και προς τα κράτη μέλη (άρθρα 9 και 22)</u>

Άρθρο 9

92. Στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που έχουν επιπτώσεις κυρίως σε εθνικό επίπεδο, είναι προτιμότερο να πραγματοποιείται και ο έλεγχος σε εθνικό επίπεδο. Είναι δυνατόν οι εν λόγω πράξεις να υπερβαίνουν τα ισχύοντα κατώτατα όρια. Στις περιπτώσεις αυτές, και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, το άρθρο 9 του κανονισμού προβλέπει ένα διορθωτικό μηχανισμό παραπομπής στις εθνικές αρχές. Μέχρι σήμερα έχουν παραπεμφθεί στις εθνικές αρχές τρεις υποθέσεις: η υπόθεση *Steetley/Tarmac* παραπέμφθηκε στις βρετανικές αρχές, η υπόθεση *Holdercim/Cedest* στις γαλλικές αρχές και η υπόθεση *McCormick/CPC/Rabobank* στις γερμανικές αρχές.

93. Οι επιχειρήσεις και τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν εκφράσει την ικανοποίησή τους από την εφαρμογή του άρθρου αυτού. Σύμφωνα με την έρευνα, ο μηχανισμός αυτός θεωρείται γενικά ότι λειτουργεί κατά τρόπο ικανοποιητικό. Ταυτόχρονα, έγιναν στην Επιτροπή ορισμένες υποδείξεις για τη διασαφήνιση ή βελτίωση της διαδικασίας παραπομπής. Επίσης τονίστηκε ότι, σε περίπτωση μείωσης των κατωτάτων ορίων, ενδέχεται να αυξηθεί ο αριθμός των περιπτώσεων που έχουν επιπτώσεις κυρίως σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, των αιτήσεων για παραπομπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 9.

94. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ιδιαίτερα σε περίπτωση που τα κατώτατα όρια δεν μειωθούν, οποιαδήποτε τροποποίηση του άρθρου 9 θα πρέπει να είναι περιορισμένη ώστε να μην διαταραχθεί η ευαίσθητη ισορροπία που δημιουργούν οι ισχύουσες διατάξεις περί παραπομπής και να μην εξουδετερωθούν τα πλεονεκτήματα της αρχής του ενιαίου ελέγχου. Η υπερβολικά συχνή εφαρμογή του άρθρου 9 θα ελάττωνε την ασφάλεια δικαίου που παρέχεται στις επιχειρήσεις και, πιθανόν, θα έπρεπε να συνδυασθεί με μία εναρμόνιση των βασικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν τα εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων.

95. Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, προτείνει να διατηρηθεί το άρθρο 9 υπό την παρούσα μορφή του, προβλέποντας όμως μία εξαίρεση όσον αφορά τις πράξεις συγκέντρωσης που επηρεάζουν μόνο ένα μη σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Θα μπορούσε να προβλεφθεί ότι στις περιπτώσεις αυτές, το κράτος μέλος που ζητά την παραπομπή πρέπει να ανακοινώνει στην Επιτροπή ότι η συγκέντρωση επηρεάζει μία διακεκριμένη αγορά στο έδαφός του που δεν αποτελεί σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς. Αντίθετα, το εν λόγω κράτος μέλος δεν θα υποχρεούται να αποδείξει ότι η πράξη συγκέντρωσης απειλεί να δημιουργήσει ή να ενισχύσει δεσπόζουσα θέση στην αγορά αυτή.

96. Η Επιτροπή προτείνει επίσης να εξεταστεί το ζήτημα κατά πόσον η πρακτική που ακολουθεί κατά την εφαρμογή του άρθρου 9 θα πρέπει να διασαφηνιστεί περαιτέρω, για παράδειγμα, μέσω ερμηνευτικής ανακοίνωσης.

Άρθρο 22

97. Το άρθρο 22 παράγραφος 3 έχει ήδη εφαρμοστεί σε δύο περιπτώσεις[23] και θεωρείται γενικά χρήσιμο ιδίως για εκείνα τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν επί του παρόντος σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων. Η Επιτροπή προτείνει ως εκ τούτου τη διατήρησή του. Παρόλα αυτά, υπό το φως της εμπειρίας, θα μπορούσαν να γίνουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- Θα μπορούσε να προβλεφθεί ρητά ότι η αίτηση που προβλέπεται στο άρθρο 22 μπορεί επίσης να υποβληθεί από πολλά κράτη μέλη από κοινού. Μία τέτοια αίτηση θα ήταν, για παράδειγμα, πρόσφορη σε περιπτώσεις όπου η συγκέντρωση θα δημιουργούσε ή θα ενίσχυε δεσπόζουσα θέση σε μία γεωγραφική αγορά που εκτείνεται πέραν του εδάφους ενός κράτους μέλους και θα επέτρεπε έτσι στην Επιτροπή να εξετάσει τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης σε μεγαλύτερη έκταση.
- Θα μπορούσε να ορίζεται ότι η συγκέντρωση θα αναστέλλεται από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης βάσει του άρθρου 22, υπό τον όρο ότι δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή πριν από την ημερομηνία αυτή.
- Προκειμένου να εναρμονιστούν οι προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα 10 και 22 αντίστοιχα, η τέταρτη παράγραφος του άρθρου 22 θα έπρεπε να τροποποιηθεί ως εξής:
  "Η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 αρχίζει την επομένη της παραλαβής της αίτησης του κράτους μέλους".
- Το κείμενο του άρθρου 23 θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί για να δοθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να θεσπίσει διατάξεις εφαρμογής όσον αφορά τις προθεσμίες που ορίζονται βάσει του άρθρου 22.

B. <u>Οι κοινές επιχειρήσεις</u>

Παρούσα κατάσταση

98. Στους κανόνες περί ανταγωνισμού, γίνεται διάκριση μεταξύ κοινών επιχειρήσεων συγκέντρωσης και κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας. Οι πρώτες υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τις συγκεντρώσεις, ενώ οι δεύτερες

---

[23] Στις υποθέσεις British Airways/Dan Air και RTL/Veronica/Endemol.

υπάγονται στο πεδίο του κανονισμού αριθ. 17/62 και ορισμένων άλλων κανονισμών εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΚ.

99. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, όπως ερμηνεύτηκε από την Επιτροπή στη σχετική ανακοίνωση του 1994[24], οι κοινές επιχειρήσεις συγκέντρωσης εκπληρώνουν όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας,[25] που δεν προϋποθέτει συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς επιχειρήσεων, οι οποίες παραμένουν ανεξάρτητες. Ο εν λόγω συντονισμός θεωρείται κρίσιμος μόνο εφόσον ενδέχεται να οδηγήσει σε περιορισμό του ανταγωνισμού κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ. Οι κοινές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 3 παράγραφος 2 θεωρούνται ως κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας. Στις κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας περιλαμβάνεται ένα ευρύ φάσμα συμφωνιών, από τις πράξεις διαρθρωτικού χαρακτήρα μέχρι τις συνεργασίες που έχουν μορφή σύμπραξης (καρτέλ).

100. Στα πλαίσια της έρευνας που πραγματοποίησε η Επιτροπή, πολλοί εκπρόσωποι επιχειρήσεων καθώς και ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν ιδιαίτερη ανησυχία σχετικά με τη διαφορετική αντιμετώπιση των κοινών επιχειρήσεων συγκέντρωσης και των κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας διαρθρωτικού χαρακτήρα. Υποστηρίζεται ότι και τα δύο είδη επιχειρήσεων είναι όμοια ως προς τις συνέπειες που έχουν στη διάρθρωση της αγοράς. Ωστόσο έχουν επί του παρόντος διαφορετικά καθεστώτα. Η κατάσταση αυτή θεωρείται μάλλον ως μη ικανοποιητική, ιδιαίτερα στο βαθμό που οι διαφορές αυτές αναφέρονται στις προθεσμίες για την εξέταση της σχετικής πράξης και στην ασφάλεια δικαίου που παρέχεται στις επιχειρήσεις.

101. Η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει ότι είναι επιθυμητή μία εναρμόνιση των καθεστώτων που εφαρμόζονται στις κοινές επιχειρήσεις με την καθιέρωση μιας ειδικής ταχείας διαδικασίας σχετικά με ορισμένες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας[26]. Η Επιτροπή έχει θέσει μία διοικητική προθεσμία δύο μηνών, που ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 1993, εντός της οποίας θα πρέπει να διαμορφώνει την αρχική της γνώμη όσον αφορά τις πράξεις του είδους αυτού. Σύμφωνα με την έρευνα της Επιτροπής, η καθιέρωση της διαδικασίας αυτής αποτελεί θετική εξέλιξη, αλλά εξακολουθεί να μην διασφαλίζει πλήρη ισότητα μεταχείρισης.

Χρειάζεται αλλαγή;

---

24 Ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 1994 σχετικά με τη διάκριση μεταξύ κοινών επιχειρήσεων με χαρακτήρα συγκέντρωσης και κοινών επιχειρήσεων με χαρακτήρα συνεργασίας, ΕΕ C 385, 31.12.1994, σ. 1.

25 Αυτό σημαίνει ότι εκπληρώνουν όλες τις λειτουργίες τις οποίες διεκπεραιώνουν συνήθως άλλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ίδια αγορά και έχουν επαρκή χρηματοδοτικά και άλλα μέσα για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους σε διαρκή βάση.

26 Υπάρχουν κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας που εκπληρώνουν όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας και ορισμένες οι οποίες εκπληρώνουν ορισμένες από τις λειτουργίες αυτές χωρίς να έχουν πρόσβαση στην αγορά, και ιδιαίτερα οι κοινές επιχειρήσεις έρευνας και ανάπτυξης ή παραγωγής.

102. Οι οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας συνεπάγονται σημαντικές αλλαγές στη διάρθρωση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Μπορεί να έχουν, από την άποψη αυτή, όμοια αποτελέσματα στη διάρθρωση της αγοράς με τις κοινές επιχειρήσεις συγκέντρωσης. Η κυριότερη διαφορά μεταξύ αυτών των δύο μορφών κοινών επιχειρήσεων είναι ότι στην περίπτωση των οικονομικά αυτόνομων κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας, η ανεξάρτητη παρουσία των μητρικών επιχειρήσεων στην ίδια αγορά με την κοινή επιχείρηση ή σε γειτνιάζουσες αγορές θεωρείται ότι ενδέχεται να οδηγήσει σε συντονισμό των ανταγωνιστικών συμπεριφορών των μητρικών επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτό, έχει εφαρμοστεί ένα διαφορετικό ουσιαστικό κριτήριο γι' αυτή τη μορφή κοινών επιχειρήσεων. Επίσης, πρέπει να εφαρμόζονται διαφορετικοί διαδικαστικοί κανόνες, με ειδική μεταχείριση όσον αφορά τις προθεσμίες και την ασφάλεια του δικαίου. Δεδομένου ότι οι κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας που εκπληρώνουν όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας μπορεί να συνεπάγονται μεταβίβαση σημαντικών πόρων από τις μητρικές επιχειρήσεις, θα πρέπει να εξεταστεί σε ποιο βαθμό πρέπει να περιοριστούν οι διαφορές στη μεταχείρισή τους.

103. Σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, οι περισσότερες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας εξετάζονται μέσα σε ένα μήνα (στάδιο 1), και οι υπόλοιπες μέσα σε πέντε μήνες (στάδιο 2 - εμπεριστατωμένη εξέταση). Σε όλες τις περιπτώσεις, η διαδικασία ολοκληρώνεται με επίσημη έγκριση ή απόφαση απαγόρευσης, η οποία μπορεί να ανακληθεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (βλ. άρθρο 8 παράγραφος 5 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων). Εάν μέσα στις προθεσμίες αυτές δεν ληφθεί καμία απόφαση, η κοινή επιχείρηση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί.

104. Για τις κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας με διαρθρωτικό χαρακτήρα δεν υπάρχουν αυτές οι νόμιμες προθεσμίες. Η δίμηνη προθεσμία που ισχύει για ορισμένες πράξεις του είδους αυτού έχει διοικητικό χαρακτήρα. Επιπλέον, λόγω των ισχυόντων διαδικαστικών περιορισμών βάσει του κανονισμού 17/62, δεν είναι δυνατόν να ληφθεί επίσημη απόφαση μέσα σε δύο μήνες, αλλά μόνο να σταλεί διοικητική επιστολή, η οποία δεν δεσμεύει τις αρχές και τα δικαστήρια των κρατών μελών. Δεν υπάρχει νόμιμη ή διοικητική προθεσμία για την ολοκλήρωση της εμπεριστατωμένης εξέτασης. Τέλος, βάσει του κανονισμού 17/62, στις περιπτώσεις που χορηγείται απαλλαγή, αυτή ισχύει μόνο για ορισμένο χρονικό διάστημα και η απόφαση μπορεί να ανακληθεί ή να τροποποιηθεί, υπό τις συνθήκες που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.

105. Οι προαναφερθείσες διαφορές οφείλονται στους διαφορετικούς κανονισμούς εφαρμογής που ισχύουν για τις κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας και συγκέντρωσης καθώς και στην άποψη ότι υπάρχει μία βασική διαφορά μεταξύ των περιορισμών του ανταγωνισμού, που αξιολογούνται βάσει του άρθρου 85, αφενός, και των συγκεντρώσεων, στις οποίες δεν εφαρμόζεται η θεμελιώδης απαγόρευση των συμφωνιών και περιοριστικών πρακτικών που νοθεύουν τον ανταγωνισμό, αφετέρου. Η μεταρρύθμιση των ισχυουσών ρυθμίσεων θα πρέπει να παραμείνει εντός των ορίων του κοινοτικού συστήματος δικαίου. Η ουσιαστική τροποποίηση του άρθρου 85 παράγραφος 1 θα υπερέβαινε τα όρια των εξουσιών των κοινοτικών οργάνων.

106. Δεν έχει ακόμη διαπιστωθεί σε ποιο βαθμό έχουν προκύψει πρακτικά προβλήματα από το σύστημα. Παρόλα αυτά, οι εν λόγω αλλαγές μπορεί επίσης να γίνουν για

λόγους γενικότερης πολιτικής ανταγωνισμού, ιδιαίτερα για τη δημιουργία ενός απλούστερου, περισσότερο διαφανούς και αποτελεσματικού συστήματος.

Εξεταζόμενες επιλογές

107. Εκτός από την επιλογή των πρακτικών βελτιώσεων στις εσωτερικές διαδικασίες ώστε να επιταχυνθεί η λήψη των αποφάσεων (για παράδειγμα με τη συντόμευση των ισχυουσών διοικητικών προθεσμιών), υπάρχουν προς εξέταση και πέντε άλλες επιλογές οι οποίες προϋποθέτουν τη θέσπιση νέων νομοθετικών πράξεων. Οι πέντε αυτές επιλογές μπορούν να διαιρεθούν σε δύο ομάδες που αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικές προσεγγίσεις: η πρώτη ομάδα αφορά διαδικαστικά ζητήματα με παράλληλη διατήρηση των ουσιαστικών κριτηρίων, ενώ στη δεύτερη οι διαρθρωτικές κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας υπόκεινται τόσο στο ουσιαστικό κριτήριο όσο και στους διαδικαστικούς κανόνες του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

108. <u>I. Επιλογές ως προς τη διαδικασία</u>

α. Δημιουργία νέων διαδικασιών για τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας μέσω νέου κανονισμού, προκειμένου να απλουστευθούν οι διαδικασίες και να επιτευχθεί η λήψη ταχύτερων αποφάσεων και η ασφάλεια του δικαίου.

β. Υπαγωγή των οικονομικά αυτόνομων κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας στις διαδικασίες του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, διατηρώντας τα δύο ουσιαστικά κριτήρια χωριστά.

γ. Επέκταση του πεδίου εφαρμογής των κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορίες της Επιτροπής που αφορούν τις οριζόντιες μορφές συνεργασίας (και έκδοση νέου για τους τομείς που δεν καλύπτονται από τους υφιστάμενους κανονισμούς) ώστε να καλύπτονται και οι οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας, με διαδικασίες εναντίωσης και κατώτατα όρια μεριδίων αγοράς.

109. <u>II. Επιλογές ως προς την ουσία και τη διαδικασία</u>

α. Επέκταση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων σε όλες τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας.

β. Επέκταση του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων σε <u>όλες</u> τις κοινές επιχειρήσεις, είτε οικονομικά αυτόνομες είτε όχι, εκτός από τις πλασματικές (καρτέλ που έχουν συσταθεί ως κοινές επιχειρήσεις).

110. Όλες αυτές οι επιλογές έχουν σημαντικές επιπτώσεις όσον αφορά τις προτεραιότητες και την κατανομή των πόρων εντός των υπηρεσιών της Επιτροπής.

Σχολιασμός των επιλογών

111. Η επιλογή των πρακτικών αλλαγών στις εσωτερικές διαδικασίες θα επέφερε βελτίωση της σημερινής κατάστασης χωρίς οποιαδήποτε νομοθετική αλλαγή. Δεδομένου ότι δεν χρειάζεται προσαρμογή παρά μόνο των διοικητικών διαδικασιών, αυτό μπορεί να γίνει αμέσως. Ωστόσο, οι αλλαγές αυτές θα παραμείνουν σε εσωτερικό επίπεδο και δεν θα επιτευχθεί ασφάλεια του δικαίου μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Επιλογές ως προς τη διαδικασία

112. Ασφάλεια του δικαίου μπορεί να επιτευχθεί γρηγορότερα με βάση την επιλογή α, με ένα νέο κανονισμό του Συμβουλίου ο οποίος θα θεσπίζει μία διαδικασία για τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας ευθυγραμμιζόμενος με τον κανονισμό περί συγκεντρώσεων. Θα δοθεί έμφαση στην απλούστευση των διαδικασιών με παράλληλη διατήρηση των ισχυόντων ουσιαστικών κριτηρίων.

113. Με την επιλογή β, το ουσιαστικό κριτήριο του άρθρου 85 παράγραφοι 1 και 3 θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας. Ταυτόχρονα, θα προβλέπεται ότι στις επιχειρήσεις αυτές θα εφαρμόζονται οι διαδικαστικοί κανόνες του κανονισμού περί συγκεντρώσεων αντί αυτών του κανονισμού 17/62 και των άλλων εκτελεστικών κανονισμών που εφαρμόζονται σήμερα.

114. Για τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας θα ισχύουν όλες οι σύντομες προθεσμίες και τα άλλα διαδικαστικά πλεονεκτήματα του κανονισμού περί συγκεντρώσεων. Θα ισχύουν επίσης οι ίδιοι όροι κοινοποίησης και οι άλλες διαδικαστικές ρυθμίσεις. Ωστόσο, το εφαρμοζόμενο ουσιαστικό κριτήριο θα εξακολουθεί να διέπεται από τη διάκριση μεταξύ κοινών επιχειρήσεων συγκέντρωσης και συνεργασίας: οι κοινές επιχειρήσεις συγκέντρωσης θα υπάγονται στο κριτήριο του άρθρου 2, ενώ οι οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας θα υπάγονται στο κριτήριο του άρθρου 85 παράγραφοι 1 και 3. Οι απαλλαγές βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3 θα είναι περιορισμένες χρονικά και θα μπορούν να ανακληθούν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική, η οποία λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τις ανταγωνιστικές σχέσεις μεταξύ των μητρικών εταιρειών της κοινής επιχείρησης.

115. Σύμφωνα με την επιλογή γ, το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων θα παραμείνει αμετάβλητο. Αντίθετα η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τις νομοθετικές αρμοδιότητες που έχει βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2821/71 του Συμβουλίου για την κάλυψη των περισσότερων από τις κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας με τη θέσπιση απαλλαγής κατά κατηγορίες. Για το σκοπό αυτό, οι κανονισμοί (ΕΟΚ) αριθ. 417/85 και 418/85, που λήγουν και οι δύο στο τέλος του 1997, μπορεί να διευρυνθούν ως προς το πεδίο εφαρμογής τους και να συγχωνευθούν. Τα πλεονεκτήματα της απαλλαγής κατά κατηγορίες θα ισχύουν μέχρις ενός ορισμένου ορίου του μεριδίου αγοράς. Το σχετικό κατώτατο όριο που θα καθοριστεί θα πρέπει να είναι σαφώς μεγαλύτερο από τα ισχύοντα (που είναι: 10% για τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις, 20% για τις εν μέρει αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις). Οι επιχειρήσεις που δεν καλύπτονται από την αυτόματη απαλλαγή θα υπάγονται σε μία διαδικασία μη εναντιώσεως με δύο προθεσμίες: μία δίμηνη προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή θα πρέπει να διαμορφώσει την αρχική της γνώμη (που αντιστοιχεί στην ισχύουσα διοικητική

προθεσμία, αλλά θα είναι νομικά δεσμευτική), και μία δεύτερη πεντάμηνη προθεσμία για την τελική απόφαση, θετική ή αρνητική.

116. Σύμφωνα με την επιλογή αυτή, οι διαφορές μεταξύ των σχετικών ουσιαστικών κριτηρίων θα εξακολουθήσουν να υφίστανται. Παρόλο που δεν θα υπάρξει εναρμόνιση των κανόνων όσον αφορά τις ατομικές διαδικασίες, θα γίνει μία προσέγγισή τους, επιταχύνοντας έτσι τις διαδικασίες. Είναι αλήθεια ότι η εφαρμογή ενός κριτηρίου με βάση το μερίδιο αγοράς μπορεί να δημιουργήσει πρακτικές δυσχέρειες. Ωστόσο, η διαδικασία εναντίωσης θα καθιστά την Επιτροπή υπεύθυνη, σε τελική ανάλυση, όσον αφορά τον ορθό καθορισμό της σχετικής αγοράς και των μεριδίων αγοράς των ενδιαφερομένων μερών. Οι περιπτώσεις που ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις για αυτόματη απαλλαγή δεν θα χρειάζεται να κοινοποιηθούν. Η απαλλαγή βάσει του κανονισμού θα διαρκεί όσο και η απαλλαγή κατά κατηγορία.

Επιλογές ως προς την ουσία και τη διαδικασία

117. Σύμφωνα με την επιλογή α, το άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων θα τροποποιηθεί και θα ορίζει τα εξής: "η δημιουργία κοινής επιχείρησης που εκπληρώνει μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής ενότητας συνιστά συγκέντρωση κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο β)". Κατ' ουσίαν, αυτό θα σημαίνει ότι το κριτήριο της δεσπόζουσας θέσης που προβλέπεται στο άρθρο 2 του κανονισμού θα εφαρμόζεται κατά τη δημιουργία των οικονομικά αυτόνομων κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας. Όσον αφορά τα ζητήματα συνεργασίας τα οποία δεν είναι παρεπόμενα, εφαρμόζεται, είτε στα πλαίσια της ίδιας διαδικασίας είτε χωριστά, το άρθρο 85 παράγραφοι 1 και 3.

118. Με την επιλογή αυτή επιτυγχάνεται ασφάλεια δικαίου και ταχείες διαδικασίες. Επιπλέον, θα απλουστευθεί η διάκριση μεταξύ κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας και συγκέντρωσης, επειδή θα εφαρμόζονται οι ίδιες διαδικασίες και τα ίδια ουσιαστικά κριτήρια σε όλες τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις, εκτός από τις ρήτρες που δεν είναι παρεπόμενες. Η επιλογή αυτή προϋποθέτει επανεκτίμηση του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 1 όσον αφορά την υφιστάμενη από μακρού πρακτική της Επιτροπής και, εν πάση περιπτώσει, θα πρέπει να παραμείνει εντός των ορίων του άρθρου 85, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο.

119. Ως προς την κατανομή της δικαιοδοσίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών, με την επιλογή αυτή η κατανομή της δικαιοδοσίας που προβλέπεται στο άρθρο 1 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων εκτείνεται σε όλες τις οικονομικά αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, η εθνική νομοθεσία εφαρμόζεται και στις αυτόνομες κοινές επιχειρήσεις που δεν υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια.

120. Τέλος, σύμφωνα με την επιλογή β, όλες οι κοινές επιχειρήσεις, εκτός από τα συγκεκαλυμμένα καρτέλ, θα υπάγονται στον κανονισμό περί συγκεντρώσεων με την επέκταση του πεδίου του άρθρου 3 παράγραφος 2. Κατά συνέπεια, τόσο το ουσιαστικό κριτήριο όσο και η διαδικασία θα αλλάξουν για όλες τις κοινές επιχειρήσεις συνεργασίας. Η ασφάλεια δικαίου και οι ταχείες διαδικασίες θα υπάρχουν ακριβώς όπως σήμερα για τις κοινές επιχειρήσεις συγκέντρωσης. Η επιλογή αυτή προϋποθέτει επίσης επανεξέταση του πεδίου του άρθρου 85 παράγραφος 1 όσον αφορά την τρέχουσα και πάγια πρακτική και, εν πάση

περιπτώσει, θα πρέπει να παραμείνει εντός των ορίων του άρθρου 85, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο. Θα υπάρξει πρόβλημα προσδιορισμού εκείνων των κοινών επιχειρήσεων στις οποίες εξακολουθεί να εφαρμόζεται το άρθρο 85 (συγκεκαλυμμένα καρτέλ).

Συμπερασματικές παρατηρήσεις

121. Όπως θα έχει ήδη γίνει σαφές, η Επιτροπή ενδιαφέρεται να γνωρίζει πόσο σοβαρές θεωρούνται οι διαφορές στην αντιμετώπιση των κοινών επιχειρήσεων συνεργασίας και συγκέντρωσης από άποψη προθεσμιών, διαδικασιών, ουσιαστικών κριτηρίων και ασφάλειας του δικαίου. Αυτό θα επηρεάσει σαφώς την επιλογή μεταξύ των διαφόρων δυνατοτήτων που υπάρχουν. Με τις προαναφερθείσες επιλογές ως προς τη διαδικασία επέρχονται διαδικαστικές βελτιώσεις κυρίως ως προς τις προθεσμίες, και αυξάνεται η ασφάλεια του δικαίου. Οι επιλογές ως προς την ουσία και τη διαδικασία φαίνεται να εξασφαλίζουν περισσότερο διεξοδική και εναρμονισμένη αντιμετώπιση των κοινών επιχειρήσεων συγκέντρωσης και συνεργασίας με βάση τα ανωτέρω κριτήρια. Η Επιτροπή είναι, στο παρόν στάδιο, διατεθειμένη να συζητήσει την επιλογή που φαίνεται περισσότερο ενδεδειγμένη για την αντιμετώπιση των δυσχερειών στη μεταχείριση των κοινών επιχειρήσεων και για την απλούστευση των διαδικασιών, την εξασφάλιση διαφάνειας και την άσκηση αποτελεσματικής πολιτικής ανταγωνισμού.

Γ. <u>Δεσμεύσεις στα πλαίσια πράξεων συγκέντρωσης</u>

122. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, κατά το δεύτερο στάδιο, η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η συγκέντρωση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις για να εξασφαλιστεί ότι τα μέρη θα τηρήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει έναντι της Επιτροπής. Οι δεσμεύσεις αυτές πρέπει να υποβληθούν μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη του δεύτερου σταδίου (άρθρο 18 του κανονισμού 3384/94 της Επιτροπής). Δεν προτείνεται καμία μεταβολή ως προς την πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή στο θέμα αυτό.

123. Πρακτική της Επιτροπής είναι να δέχεται δεσμεύσεις ακόμη και στο πρώτο στάδιο, εφόσον τα προβλήματα ανταγωνισμού που ανακύπτουν είναι σαφή και περιορισμένα σε σύγκριση με το σύνολο του σχεδίου, μπορούν εύκολα να αντιμετωπιστούν και η τήρηση των δεσμεύσεων είναι εύκολο να ελεγχθεί. Η έγκριση της συγκέντρωσης βασίζεται στην τήρηση των δεσμεύσεων αυτών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσέγγιση αυτή παρέχει μία ρυθμιστική αντιμετώπιση ανάλογη με το μέγεθος του προβλήματος ανταγωνισμού που προκύπτει και τις δυνατότητες επίλυσής του. Η πρακτική της αποδοχής δεσμεύσεων κατά το πρώτο στάδιο τυγχάνει επίσης της γενικότερης υποστήριξης εκ μέρους των βιομηχάνων και των νομικών συμβούλων, επειδή αποφεύγουν τις δαπάνες και την απώλεια χρόνου που συνεπάγεται η διαδικασία του δεύτερου σταδίου. Πολιτική της Επιτροπής είναι να καλεί τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των δεσμεύσεων πριν από τη λήψη απόφασης βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1.

124. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στα πλαίσια του σημερινού καθεστώτος, μπορεί να δεχθεί και να απαιτήσει την τήρηση των δεσμεύσεων από το πρώτο στάδιο. Ωστόσο, θα υπήρχε μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου εάν περιληφθεί στον κανονισμό μία ειδική

διάταξη για το σκοπό αυτό. Ταυτόχρονα, οι εν λόγω δεσμεύσεις πρέπει να γίνονται δεκτές κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η διαφάνεια και να ζητείται εγκαίρως η γνώμη των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων τρίτων.

Προτεινόμενες αλλαγές

125. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων θα μπορούσε να τροποποιηθεί με βάση το άρθρο 8 παράγραφοι 2 και 5 στοιχείο β), κατά τρόπο ώστε να παρέχεται στην Επιτροπή ειδική αρμοδιότητα να αποδέχεται και να απαιτεί την τήρηση των δεσμεύσεων στα πλαίσια του πρώτου σταδίου:

126. Για να εξασφαλιστεί διαφάνεια και να δοθεί στα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους τρίτους αρκετός χρόνος για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, κρίνεται απαραίτητο ένα χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο εβδομάδων από την ημερομηνία υποβολής των δεσμεύσεων. Ως εκ τούτου, μπορούν να εξεταστούν τρεις δυνατές διαδικαστικές λύσεις:

- Να απαιτείται μία περίοδος διαβούλευσης δύο εβδομάδων από την ημερομηνία υποβολής των δεσμεύσεων. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε παράταση της διάρκειας του πρώτου σταδίου κατά δύο το πολύ εβδομάδες.
- Να μην παραταθεί η διάρκεια του πρώτου σταδίου. Οι επιχειρήσεις θα υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εγκαίρως ώστε να γίνει διαβούλευση δύο εβδομάδων εντός του χρονικού διαστήματος του ενός μηνός. Λόγω των χρονικών περιορισμών κατά το πρώτο στάδιο, η λύση αυτή, στην πράξη, είναι εφικτή μόνο εάν το πρόβλημα του ανταγωνισμού και η αντιμετώπισή του εντοπισθούν στα αρχικά στάδια της διαδικασίας. Διαφορετικά, τα μέρη θα αποσύρουν την αρχική τους κοινοποίηση και θα υποβάλουν νέα που περιλαμβάνει τις προτεινόμενες δεσμεύσεις. Σε περίπτωση ανάκλησης και εκ νέου κοινοποίησης, η Επιτροπή θα μπορούσε, κατά περίπτωση, να λάβει αμέσως απόφαση μετά από το χρονικό διάστημα των τριών εβδομάδων που προβλέπεται για την υποβολή αίτησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 9.
- Να θεσπισθεί ένας μηχανισμός που θα αντιστοιχεί στο άρθρο 9: υποχρέωση ανάληψης δεσμεύσεων εντός τριών εβδομάδων από την κοινοποίηση και παράταση του πρώτου σταδίου σε έξι εβδομάδες.

Δ. Πράξεις ήσσονος σημασίας

127. Στα πλαίσια του παρόντος Πράσινου Βιβλίου, μία πράξη ορίζεται ως ήσσονος σημασίας εάν οι επιπτώσεις της στην ανταγωνιστική δομή της Κοινότητας είναι ανύπαρκτες ή ασήμαντες.

128. Ενδέχεται ορισμένες πράξεις ήσσονος σημασίας να εμπίπτουν στο πεδίο του κανονισμού περί συγκεντρώσεων. Για παράδειγμα, μπορεί να απαιτείται η κοινοποίηση συγκεντρώσεων που δεν συνεπάγονται αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των σχετικών δραστηριοτήτων σε κοινοτικό επίπεδο, λόγω του κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων σε άλλα τμήματα της αγοράς εκτός εκείνων που επηρεάζει η πράξη (βλ. υποθέσεις Seagram/MCA και JCSAT/SAJAC). Κατά τα τελευταία δύο χρόνια κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή δέκα συγκεντρώσεις με καμία ή με ελάχιστη αλληλοεπικάλυψη.

129. Άλλο παράδειγμα πράξεων ήσσονος σημασίας μπορεί να είναι οι κοινές επιχειρήσεις με πολύ μικρό κύκλο εργασιών που πρέπει να κοινοποιηθούν λόγω του κύκλου εργασιών των μητρικών τους επιχειρήσεων. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια υπήρχαν τουλάχιστον 20 κοινές επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μικρότερο των 100 εκατ. ECU. Ωστόσο, οι κοινές αυτές επιχειρήσεις δεν αποτελούσαν όλες πράξεις ήσσονος σημασίας, δεδομένου ότι σε ορισμένες περιπτώσεις τα μερίδια αγοράς υπερέβαιναν το 25%.

130. Ορισμένες επιχειρήσεις και ενώσεις που συμμετείχαν στην έρευνα ανέφεραν ότι η κοινοποίηση των πράξεων ήσσονος σημασίας αποτελεί ανώφελη επιβάρυνση για τις επιχειρήσεις. Οι εν λόγω πράξεις θα πρέπει ως εκ τούτου να αποκλειστούν από το πεδίο του κανονισμού ή να εξετάζονται με απλουστευμένες διαδικασίες.

131. Η Επιτροπή δεν θεωρεί, στο στάδιο αυτό, ότι οι συγκεντρώσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να αποκλειστούν από το πεδίο του κανονισμού περί συγκεντρώσεων για τους ακόλουθους λόγους: εάν οι συγκεντρώσεις ήσσονος σημασίας καθορίζονται με βάση τα κατώτατα όρια του κύκλου εργασιών, θα υπήρχε κίνδυνος αποκλεισμού πράξεων οι οποίες δημιουργούν προβλήματα από άποψη ανταγωνισμού. Η εφαρμογή κατωτάτων ορίων μεριδίου αγοράς θα ήταν περισσότερο ενδεδειγμένη, αλλά θα περιόριζε την ασφάλεια του δικαίου. Επιπλέον, εάν οι πράξεις ήσσονος σημασίας αποκλειστούν από το πεδίο του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, δεν θα εφαρμόζεται πλέον ως προς αυτές η αρχή του ενιαίου ελέγχου και θα πρέπει να γίνονται πολλαπλές κοινοποιήσεις σε εθνικό επίπεδο.

132. Λόγω των προαναφερθέντων προβλημάτων ορισμού, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι θα ήταν δύσκολο να αρθεί για όλες αυτές τις πράξεις η αναστολή που προβλέπει το άρθρο 7 του κανονισμού. Ως εκ τούτου, στο βαθμό που η κοινοποίηση πράξεων ήσσονος σημασίας συνιστά αδικαιολόγητη επιβάρυνση, η ισχύουσα διαδικασία θα έπρεπε να απλουστευθεί όσο το δυνατόν περισσότερο.

133. Στα πλαίσια των ισχυόντων κανόνων, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην Επιτροπή για τις πράξεις ήσσονος σημασίας είναι περιορισμένες. Το νέο έντυπο CO[27] περιλαμβάνει μία συνοπτική κοινοποίηση για τις περιπτώσεις που ο κύκλος εργασιών της κοινής επιχείρησης και/ή ο κύκλος των εισφερομένων δραστηριοτήτων είναι κάτω των 100 εκατ. ECU στο έδαφος του ΕΟΧ και η συνολική αξία του ενεργητικού που μεταβιβάζεται στην κοινή επιχείρηση είναι κάτω των 100 εκατ. ECU στο έδαφος του ΕΟΧ. Όσον αφορά τις άλλες πράξεις εκτός των κοινών επιχειρήσεων, δεν απαιτείται καμία πληροφορία σχετικά με την αγορά, εφόσον το μερίδιο αγοράς όλων των μερών δεν υπερβαίνει το 15% στην αγορά ενός συγκεκριμένου προϊόντος και κάθε ατομικό ή ενοποιημένο μερίδιο αγοράς δεν υπερβαίνει το 25% σε μία αγορά που βρίσκεται στα προηγούμενα ή επόμενα στάδια της διαδικασίας παραγωγής στην οποία δραστηριοποιούνται ένα ή περισσότερα μέρη. Οι διατάξεις αυτές περιορίζουν ήδη σημαντικά τις διατυπώσεις κοινοποίησης. Στην πράξη, εάν χρειασθεί, οι ζητούμενες πληροφορίες μπορεί να περιορισθούν ακόμα περισσότερο μέσω ενός συστήματος απαλλαγής από τη συμπλήρωση του εντύπου.

---

27 Παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3384/94 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1994, ΕΕ L αριθ. 377, 31.12.1995, σ. 1.

134. Επιπλέον, η Επιτροπή μπορεί να λάβει συνοπτική απόφαση στις υποθέσεις ήσσονος σημασίας χωρίς να χρειάζεται να περιμένει λήξη της νόμιμης προθεσμίας. Οι διαδικαστικές αυτές βελτιώσεις δεν θα απαιτούσαν τροποποίηση του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

Ε. Υπολογισμός του κύκλου εργασιών για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς

135. Για τα πιστωτικά ιδρύματα και τους άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, ο κανονισμός περί συγκεντρώσεων, βασιζόμενος σε ορισμένες εθνικές νομοθεσίες περί ελέγχου των συγκεντρώσεων, χρησιμοποιεί τα στοιχεία του ενεργητικού αντί του κύκλου εργασιών στα πλαίσια της εφαρμογής του άρθρου 1 παράγραφος 2. Για τον καθορισμό του κύκλου εργασιών σε κοινοτικό επίπεδο και την εφαρμογή του κανόνα των δύο τρίτων, τα στοιχεία του ενεργητικού κατανέμονται μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών κατά την αναλογία των απαιτήσεων ένάντι κατοίκων της Κοινότητας και των κρατών μελών προς το σύνολο των απαιτήσεών τους.

136. Η προσέγγιση που ακολουθεί σήμερα η Επιτροπή δημιουργεί δύο προβλήματα:

(i) ένας θεωρητικός κύκλος εργασιών που υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία του ενεργητικού αποκλείει ορισμένες πράξεις (π.χ. εισοδήματα που προκύπτουν από πράξεις σε συνάλλαγμα και σε τίτλους)·

(ii) στην πράξη, ο τόπος κατοικίας του πιστωτή είναι δύσκολο να προσδιορισθεί και μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου. Συνεπώς, ο γεωγραφικός επιμερισμός του κύκλου εργασιών είναι δύσκολος για τις τράπεζες.

137. Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, η Επιτροπή μελετά την τροποποίηση της προσέγγισής της:

(i) Κύκλος εργασιών

138. Η Επιτροπή έχει μελετήσει το ζήτημα κατά πόσον η χρήση των στοιχείων του ενεργητικού ή του ακαθάριστου εισοδήματος τραπεζών θα επέφερε σημαντική μεταβολή στον αριθμό ή τις κατηγορίες των τραπεζών που θα υπάγονται στον κανονισμό περί συγκεντρώσεων. Η αξιολόγηση αυτή οδήγησε στο συμπέρασμα ότι και οι δύο βάσεις υπολογισμού παρέχουν σε μεγάλο βαθμό παρόμοια αποτελέσματα. Ωστόσο, γίνεται δεκτό ότι η χρήση του εισοδήματος των τραπεζών θα απεικόνιζε πιο πιστά την οικονομική πραγματικότητα της δραστηριότητας των ιδρυμάτων αυτών.

139. Τα ακαθάριστα έσοδα των τραπεζών περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστον, τα στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 28 Β σημεία 1, 2, 3 και 4 της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Ως εκ τούτου, στον ορισμό αυτό θα περιλαμβάνονται οι τόκοι, τα έσοδα από τίτλους, οι προμήθειες και τα έσοδα από χρηματοδοτικές πράξεις.

140. Θα ήταν ορθότερο να χρησιμοποιηθεί το ακαθάριστο εισόδημα των τραπεζών, και όχι με το καθαρό, ως βάση υπολογισμού του κύκλου εργασιών. Πράγματι, το καθαρό εισόδημα τραπεζών εξισώνεται με τα ακαθάριστα έσοδα και όχι με τις πωλήσεις, για παράδειγμα στον κλάδο της μεταποίησης ή των υπηρεσιών. Συνεπώς, το να χρησιμοποιηθεί ως βάση υπολογισμού για τις τράπεζες δεν θα ήταν σύμφωνο με τη γενικότερη προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών. Ωστόσο, θα πρέπει ακόμη να εξετασθεί πιο από τα δύο είδη τραπεζικού εισοδήματος απεικονίζει ακριβέστερα την οικονομική πραγματικότητα του όλου κλάδου των τραπεζών.

(ii) Γεωγραφική κατανομή του κύκλου εργασιών

141. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κατανομή των εισοδημάτων με βάση τον τόπο εγκατάστασης του πιστωτή μπορεί να είναι δυσχερές έργο για τις τράπεζες. Ενώ στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών αναφέρεται ότι ο κύκλος εργασιών που προκύπτει από υπηρεσίες κατανέμεται ανάλογα με τον τόπο στον οποίο βρίσκεται ο πελάτης, ωστόσο προβλέπεται μία εξαίρεση από τον κανόνα αυτό όσον αφορά τα διατραπεζικά δάνεια[28]. Ως εκ τούτου, για να απλοποιηθεί η προσέγγιση της Επιτροπής, μπορεί να θεωρηθεί ότι η κατανομή του εισοδήματος των τραπεζών θα πρέπει να βασίζεται στον τόπο εγκατάστασης του υποκαταστήματος της τράπεζας που συνάπτει το δάνειο ή που παρέχει την υπηρεσία.

ΣΤ. Άλλες τροποποιήσεις ή διευκρινίσεις

Παρεπόμενοι περιορισμοί στο πρώτο στάδιο

142. Για να υπάρχει μία ρητή νομική βάση για την αποδοχή παρεπόμενων περιορισμών κατά τη λήψη αποφάσεων στο πρώτο στάδιο, θα πρέπει να προστεθεί η ακόλουθη διάταξη στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β):
"Η απόφαση με την οποία η συγκέντρωση κηρύσσεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά καλύπτει επίσης τους περιορισμούς που σχετίζονται άμεσα και είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης."

Ανάκληση των αποφάσεων που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 6

143. Όπως και οι αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 8, θα πρέπει να προβλέπεται ρητά στον κανονισμό ότι η Επιτροπή μπορεί να ανακαλέσει μία απόφαση που έλαβε βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 ή βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), εφόσον:
"η κήρυξη του ασυμβίβαστου βασίζεται σε εσφαλμένα στοιχεία για τα οποία ευθύνεται μία από τις επιχειρήσεις ή είναι αποτέλεσμα απάτης."

Άρθρο 7

144. Για την εναρμόνιση της χρονικής διάρκειας της αναστολής των συγκεντρώσεων με τη διάρκεια του πρώτου σταδίου, η διάρκεια αναστολής βάσει του άρθρου 7

---

28 Πρβλ. παράγρ. 45 και 66 της της προαναφερθείσας ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών.

παράγραφος 1 θα πρέπει να αυξηθεί από τρεις εβδομάδες στο χρονικό διάστημα που απαιτείται για τη λήψη οριστικής απόφασης.

145. Επισημάνθηκε στην Επιτροπή ότι οι όροι για τη χορήγηση παρέκκλισης από την αναστολή είναι υπερβολικά αυστηροί. Εάν είναι σαφές ότι μία συγκέντρωση δεν δημιουργεί προβλήματα ανταγωνισμού - για παράδειγμα σε περίπτωση πράξεων ήσσονος σημασίας -, η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να χορηγεί απαλλαγή κατά περίπτωση, ακόμη και αν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις δεν θα υποστούν σοβαρή ζημία. Για να υπάρχει αυτή η δυνατότητα, θα πρέπει να γίνει σχετική τροποποίηση του άρθρου 7.

Άρθρο 10 παράγραφος 4

146. Το άρθρο 10 παράγραφος 4 προβλέπει μία κατ' εξαίρεση αναστολή της τετράμηνης προθεσμίας για τη λήψη απόφασης βάσει του άρθρου 8 στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω περιστάσεων για τις οποίες ευθύνεται μία από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, η Επιτροπή υποχρεώθηκε να συγκεντρώσει πληροφορίες με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 ή να διατάξει τη διενέργεια ελέγχου με απόφαση κατ' εφαρμογή του άρθρου 13. Το πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής θα μπορούσε να επεκταθεί ρητά και στη διαδικασία του πρώτου σταδίου.

Υπολογισμός του κύκλου εργασιών κοινών επιχειρήσεων

147. Κατά την έκδοση του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, η Επιτροπή και το Συμβούλιο θεώρησαν ότι η αναθεώρηση των κατωτάτων ορίων θα πρέπει να συνδυαστεί με την επανεξέταση της μεθόδου υπολογισμού του κύκλου εργασιών των κοινών επιχειρήσεων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 5. Στο μεταξύ, η μέθοδος αυτή διευκρινίστηκε με ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών. Δεν κρίθηκε αναγκαία καμία τροποποίηση στο σημείο αυτό.

Δικαιώματα τρίτων

148. Εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με το περιορισμένο χρονικό διάστημα εντός του οποίου οι τρίτοι μπορούν να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με τις δεσμεύσεις του πρώτου σταδίου. Το θέμα αυτό αναλύθηκε παραπάνω στο σημείο IV.Γ.

149. Προτάθηκε επίσης να επεκταθούν τα δικαιώματα ακρόασης των τρίτων που υποβάλλουν σχετική αίτηση γραπτώς σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων σε όλους όσους αφορούν άμεσα οι αντιρρήσεις της Επιτροπής. Η Επιτροπή θα εξετάσει κατά πόσον πρέπει να αλλάξει ό,τι ισχύει σήμερα ως προς αυτό.

"Συμμετέχουσες επιχειρήσεις"

150. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει το κείμενο του κανονισμού, προκειμένου να αρθούν όλες οι ασάφειες ή ανακολουθίες όσον αφορά τη χρήση του όρου "συμμετέχουσες επιχειρήσεις".

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

151. Με βάση τις ανωτέρω εκτιμήσεις, τα συμπεράσματα του Πράσινου Βιβλίου είναι τα ακόλουθα:

- Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, φαίνεται ότι τα ισχύοντα κατώτατα όρια για την εφαρμογή του κανονισμού περί συγκεντρώσεων θα πρέπει να μειωθούν προκειμένου να καλυφθεί μεγαλύτερος αριθμός πράξεων με σημαντικά διασυνοριακά αποτελέσματα. Επ' αυτού κρίνεται ορθότερη η καθιέρωση ενός συνδυασμού κατωτάτων ορίων κύκλου εργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο ύψους 2 δισεκατ. ECU και σε κοινοτικό επίπεδο ύψους 100 εκατ. ECU, για καθεμία από δύο τουλάχιστον συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

- Για την αντιμετώπιση, ειδικότερα, του προβλήματος των πολλαπλών εθνικών κοινοποιήσεων, μια άλλη λύση μικρότερης εμβέλειας θα ήταν να υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Επιτροπής μόνο οι υποθέσεις που υπόκεινται σε πολλαπλή κοινοποίηση και οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στα ισχύοντα κατώτατα όρια.

- Θα εξεταστούν επίσης και ορισμένες άλλες, κατά κύριο λόγο διαδικαστικές, βελτιώσεις τοκαι η αποδοχή των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί κατά το πρώτο στάδιο της διαυ κανονισμού, μεταξύ των οποίων και η αντιμετώπιση των κοινών επιχειρήσεων δικασίας.

152. Η Επιτροπή θα επιθυμούσε να γίνει μία γενικότερη συζήτηση με βάση το Πράσινο Βιβλίο και καλεί όλους τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους μέχρι τις 31 Μαρτίου 1996.

Παράρτημα 1

Συνοπτική παρουσίαση της έρευνας που πραγματοποιήθηκε στα κράτη μέλη, στις επιχειρήσεις και στους νομικούς συμβούλους

Τα κράτη μέλη

Ζητήθηκε από όλα τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία σχετικά με την εθνική τους νομοθεσία ελέγχου των συγκεντρώσεων, τον αριθμό και το είδος των υποθέσεων που εξετάστηκαν κατά το 1993 και το 1994 καθώς και τα μέσα συνεργασίας τους με τις άλλες εθνικές αρχές. Επιπλέον, ζητήθηκε η γνώμη τους σχετικά με τον ορισμό της επικουρικότητας στα πλαίσια του ελέγχου των συγκεντρώσεων και σχετικά με τις τροποποιήσεις του κανονισμού, ανεξάρτητα από το ζήτημα των κατωτάτων ορίων. Υπήρξε ανταπόκριση από όλα τα κράτη μέλη.

Οι επιχειρήσεις

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά 289 επιχειρήσεις από τον ΕΟΧ, την Ελβετία, την Ιαπωνία, τις ΗΠΑ και τη Νορβηγία, οι οποίες ασκούν δραστηριότητες τόσο στον τομέα της μεταποίησης όσο και των υπηρεσιών. Τα ερωτηματολόγια που τους δόθηκαν αφορούσαν την εμπειρία που είχαν από την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία ελέγχου των συγκεντρώσεων, τα πλεονεκτήματα της αρχής του ενιαίου ελέγχου καθώς και τη σκοπιμότητα αναθεώρησης των ισχυόντων κατωτάτων ορίων. Επίσης, ζητήθηκε από τις επιχειρήσεις να δώσουν παραδείγματα πράξεων τις οποίες είχαν κοινοποιήσει σε περισσότερες της μίας εθνικές αρχές. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις ρωτήθηκαν σχετικά με τη σκοπιμότητα οποιωνδήποτε αλλαγών στον κανονισμό. Στο ερωτηματολόγιο απάντησαν συνολικά 118 επιχειρήσεις.

Βιομηχανικές ενώσεις

Ζητήθηκε η γνώμη των ευρωπαϊκών οργάνων εκπροσώπησης των επιχειρήσεων καθώς και των εθνικών βιομηχανικών ενώσεων με την αποστολή 40 συνολικά ερωτηματολογίων. Τα ερωτήματα που τους τέθηκαν ήταν τα ίδια με εκείνα που περιείχε το ερωτηματολόγιο για τις επιχειρήσεις. Δόθηκαν απαντήσεις από 25 ενώσεις.

Νομικοί σύμβουλοι

54 συνολικά νομικοί σύμβουλοι, και συγκεκριμένα δικηγορικά γραφεία ή εταιρείες παροχής συμβουλών με ειδίκευση στο κοινοτικό και εθνικό δίκαιο ελέγχου των συγκεντρώσεων, έλαβαν ερωτηματολόγια με τα οποία ζητήθηκε η γνώμη τους σχετικά με τις πρακτικές κοινοποιήσεων, το κοινοτικό σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων, τις μεταβολές των κατωτάτων ορίων και άλλες τροποποιήσεις του κανονισμού. Επίσης τους ζητήθηκε να αναφέρουν παραδείγματα πράξεων που κοινοποιήθηκαν σε περισσότερες της μίας αρχές ελέγχου. Δόθηκαν απαντήσεις από 24 συνολικά εταιρείες.

	Αριθμός ερωτηματολογίων που εστάλησαν	Απαντήσεις που λήφθηκαν	Ποσοστό απαντήσεων
Κράτη μέλη	15	15	100%
Επιχειρήσεις	289	118	41%
Ενώσεις Βιομηχ.	40	25	63%
Νομικοί σύμβουλοι	54	24	44%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Εθνικά συστήματα ελέγχου των συγκεντρώσεων στον ΕΟΧ

	Αρμόδια αρχή	Διαδικασίες	Κατώτατα όρια	Νόμιμες προθεσμίες	Κριτήρια εκτίμησης	Ρυθμιζόμενοι τομείς
	Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	α) κριτήρια β) επίπεδα	α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	Α → οριστική απόφαση ΑΑ → γνώμη	α) ναι β) όχι γ) -	α) σύνολο περιουσιακών στοιχείων ή κύκλος εργασιών κάθε μίας από τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις.[1] β) 10 εκατ./ 20 εκατ. Λίρες Ιρλανδίας (12,6/ 25,2 εκατ. ECU) [2]	α) 30 ημέρες από της κοινοποιήσεως ή της παραλαβής της πληροφορίας β) 3 μήνες από της κοινοποιήσεως ή της παραλαβής της πληροφορίας	α) ναι β) απασχόληση και λοιπά κριτήρια κοινού ενδιαφέροντος	α) - β) εφημερίδες και περιοδικά: δεν προβλέπεται κατώτατο όριο
ΣΟΥΗΔΙΑ	ΑΑ → ευνοϊκή γνώμη ΔΑ: απαγόρευση	α) ναι β) ναι γ) -	α) συνολικός κύκλος εργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο β) 4 δισεκατομμύρια SKR (430 εκατ. ECU)	α) 1 μήνας β) 4 μήνες από της κοινοποιήσεως για παραπομπή στην ΕΕ Δεν προβλέπεται προθεσμία για την ΕΕ	α) ναι β) δημόσιο συμφέρον	

[1] Τα περιουσιακά στοιχεία και ο κύκλος εργασιών μπορούν να ερμηνευθούν ότι υπολογίζονται σε παγκόσμιο επίπεδο, εφόσον μία τουλάχιστον επιχείρηση έχει δραστηριότητες στην Ιρλανδία. Στην πράξη, το Department of Entreprise and Employment έχει μια σύντομη διαδικασία έκδοσης επιστολής που επιβεβαιώνει το μη κοινοποιήσιμο μιας πράξης, βάσει της οποίας επιλύονται οι αβεβαιότητες που απορρέουν από το φαινομενικά ευρύ πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας·

[2] Τα όρια αυτά της νομοθεσίας μετατράπηκαν σε ECU βάσει των μέσων συντελεστών για το 1994.

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΙΣΠΑΝΙΑ	Α → οριστική απόφαση ΑΑ → γνώμη (+ έλεγχος στο στάδιο 2)	α) όχι β) ναι γ) εντός των 5 ετών που ακολουθούν την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης	α) μερίδιο της αγοράς στην Ισπανία ή συνολικός κύκλος εργασιών στην Ισπανία β) 25 %/ 20 δισεκατ. PTA (125 εκατ. ECU)	α) 1 μήνας από της κοινοποιήσεως β) 6 μήνες από της κοινοποιήσεως	α) ναι β) διεθνής οικονομική ανταγωνιστικότητα + τεχνικές πρόοδοι + βελτίωση της διανομής	α) - β) χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις: ειδικά όρια
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	Α→ οριστική απόφαση ΑΑ → γνώμη (στάδιο 2)	α) ναι β) ναι γ) -	α) μερίδιο της αγοράς στην Πορτογαλία ή και συνολικός κύκλος εργασιών στην Πορτογαλία β) 30 %/ 30 δισεκατ. ESC (180 εκατ. ECU)	α) 50 εργάσιμες ημέρες από της κοινοποιήσεως β) 95 εργάσιμες ημέρες από της κοινοποιήσεως	α)ναι β) οικονομική αξιολόγηση ή διεθνής ανταγωνιστικότητα	α) χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	Α → οριστική απόφαση ΑΑ → γνώμη	α) όχι β) ναι γ) παραπομπή στην MMC (Monopolies and Mergers Commission) εντός 6 μηνών από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης ή την παραλαβή της πληροφορίας	(έλεγχος a priori) α) σύνολο περιουσιακών στοιχείων σε παγκόσμιο επίπεδο ή μερίδιο της αγοράς στο Ηνωμ.Βασίλειο β) 70 εκατ. UKL (90,9 εκατ. ECU)/25%)	(προκαταρκτική κοινοποίηση) α) 35 εργάσιμες ημέρες από της κοινοποιήσεως(για παραπομπή στην MMC) β) 6 (+ 3) μήνες από της ημερομηνίας αναφοράς Δεν προβλέπεται προθεσμία για τον Υπουργό	α) ναι β) δημόσιο συμφέρον	α) - β) μεταφορές στον τομέα του τύπου, συγκεντρώσεις μεταξύ επιχειρήσεων ύδρευσης, μέσων μαζικής ενημέρωσης
ΕΛΛΑΔΑ	ΑΑ (η Α μπορεί να ακυρώσει αποφάσεις για λόγους δημοσίου συμφέροντος)	α) ναι β) ναι γ) κοινοποίηση εντός 1 μηνός από την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης	(έλεγχος a priori) α) μερίδιο της αγοράς στην Ελλάδα ή συνολικός κύκλος εργασιών σε παγκόσμιο επίπεδο + κύκλος εργασιών για κάθε μία από τουλάχιστον δύο επιχειρήσεις στην Ελλάδα β) 25 %· 50 εκατ. ECU/5 εκατ. ECU	(έλεγχος a priori) α) 1 μήνας από της πλήρους κοινοποιήσεως β) 3 μήνες από της πλήρους κοινοποιήσεως (+ δυνατότητα παράτασης)	α) ναι β) γενικότερα οικονομικά πλεονεκτήματα ή δημόσιο συμφέρον	α) - β1) μέσα μαζικής ενημέρωσης β2) πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές : επιχειρήσεις ειδικά όρια

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΒΕΛΓΙΟ	Α → εξέταση ΑΑ → απόφαση	α) ναι β) ναι	α) μερίδιο της αγοράς στο Βέλγιο και συνολικός κύκλος εργασιών β) 25 %/3 δισεκατ. BEF (70 εκατ. ECU)	α) 1 μήνας από της κοινοποιήσεως β) 1 μήνας + 75 ημέρες από της κοινοποιήσεως (δυνατότητα αναστολής και συμπληρωματικές πληροφορίες κλπ.)	α) ναι β) τεχνική και οικονομική πρόοδος, οικονομικό και γενικό συμφέρον, διεθνής ανταγωνιστικότητα εφόσον οι περιορισμοί είναι απαραίτητοι και δεν καταργούν τον ανταγωνισμό	α) - β) τράπεζες, πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, ασφαλιστικές επιχειρήσεις: ειδικά όρια
ΓΑΛΛΙΑ	Α → οριστική απόφαση + εξέταση ΑΑ → γνώμη + εξέταση (στάδιο 2)	α) όχι β) ναι γ) ανά πάσα στιγμή μετά την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης	α) συνολικός κύκλος εργασιών στη Γαλλία + κύκλος εργασιών των 2 τουλάχιστων επιχειρήσεων ή μερίδιο της αγοράς στη Γαλλία β) 7 δισεκατ. FF + 2 δισεκ. FF (1,060 δισεκατ. + 300 εκατ. ECU)/25 %	α) 2 μήνες από της κοινοποιήσεως β) 6 μήνες από της κοινοποιήσεως	α) ναι β) οικονομική και κοινωνική αξιολόγηση	α - β τύπος και οπτικοακουστικά μέσα

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΑΑ (Α: αίτηση για κατ'εξαίρεση υπουργική έγκριση)	α) ναι β) ναι γ) για τις μικρές συγκεντρώσεις, ένα έτος από την πλήρη κοινοποίηση (έλεγχος a posteriori)	έλεγχος a priori α) κύκλος εργασιών μιας επιχείρησης σε παγκόσμιο επίπεδο ή κύκλος εργασιών κάθε μίας από τουλάχιστον 2 επιχειρήσεις β) 2 δισεκατ./1 δισεκατ. DM (1,4 δισεκ./520 εκατ. ECU) έλεγχος a posteriori συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών των μερών: 500 εκατ. DM (260 εκατομ. ECU)	α) 1 μήνας από της πλήρους κοινοποιήσεως β) + 3 μήνες (προθεσμία που μπορεί να παραταθεί κατόπιν κοινής συμφωνίας)	α) ναι (ΑΑ) β) δημόσιο συμφέρον (κατ'εξαίρεση: Α)	α) - β) πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις: ειδικά όρια β2) ειδικοί κανόνες για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών: - στον τομέα διανομής - για εφημερίδες και περιοδικά

47

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΙΤΑΛΙΑ	ΑΑ (κριτήρια γενικού συμφέροντος μπορούν να καθοριστούν από την Α για να εφαρμοστούν από την ΑΑ: μέχρι στιγμής δεν προβλέπονται)	α) ναι β) ναι γ) -	α) συνολικός κύκλος εργασιών στην Ιταλία ή κύκλος εργασιών της εταιρείας που αποτελεί αντικείμενο της συγκέντρωσης στην Ιταλία β) 606 δισεκ./60,6 δισεκ. LIT (300 εκατ./30 εκατ. ECU)	α) 30 ημέρες από της παραλαβής της πλήρους κοινοποιήσεως β) + 45 ημέρες (+ 30 ημέρες κατ' εξαίρεση για συμπληρωματικές πληροφορίες)	α) ναι β) γενικό συμφέρον της εθνικής οικονομίας (βλ. πρώτη στήλη)	α) - β) παραγωγή και διανομή ταινιών: ειδικά όρια
ΑΥΣΤΡΙΑ	ΔΑ	α) ναι β) ναι γ) ναι (για τις μικρές συγκεντρώσεις, υποχρέωση ενημέρωσης ΔΑ)	(έλεγχος a priori) α) συνολικός κύκλος εργασιών και κύκλος εργασιών κάθε μίας από δύο τουλάχιστον επιχειρήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο β) 3,5 δισεκ/ 5 εκατ. SCH (250 εκατ./ 0,36 εκατ. ECU)	σ) 4 εβδομάδες από της πλήρους κοινοποιήσεως β) 5 μήνες από της πλήρους κοινοποιήσεως	α) ναι β) αξιολόγησης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας	α) - β1) μέσα μαζικής ενημέρωσης β2) τράπεζες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις: ειδικά ορια

	Αρμόδια αρχή Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	Διαδικασίες α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	Κατώτατα όρια α) κριτήρια β) επίπεδα	Νόμιμες προθεσμίες α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	Κριτήρια εκτίμησης α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	Ρυθμιζόμενοι τομείς α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ (η νομοθεσία δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ)	Α	α) ναι β) ναι γ) -	α) συνολικός κύκλος εργασιών και κύκλος εργασιών κάθε μίας από δύο τουλάχιστον επιχειρήσεις των Κάτω Χωρών β) 250 εκατ./ 30 εκατ. GUIL (116 εκατ. /14 εκατ. ECU)	α) 4 εβδομάδες από της κοινοποιήσεως β) 13 εβδομάδες από της κοινοποιήσεως	α) ναι β) γενικό οικονομικό συμφέρον	α) τράπεζες, ασφαλιστικές επιχειρήσεις

ΙΣΛΑΝΔΙΑ	ΑΑ → οριστική απόφαση	α) όχι β) ναι γ) ναι	α) τεκμήριο δεσπόζουσας θέσης ή μείωση του ανταγωνισμού στην Ισλανδία β) ουδέν	α) - β) 2 μήνες από της γνωστοποιήσεως της συγκεντρώσεως ή της εξαγοράς	α) ναι β) όχι	α) ουδέν β) ουδέν

	Αρμόδια αρχή	Διαδικασίες	Κατώτατα όρια	Νόμιμες προθεσμίες	Κριτηρια εκτίμησης	Ρυθμιζόμενοι τομείς
	Α: διοικητική/ υπουργική αρχή ΑΑ: αυτόνομη ή ανεξάρτητη αρχή ανταγωνισμού ΔΑ: δικαστική αρχή	α) Υποχρεωτική κοινοποίηση β) Έλεγχος a priori γ) Έλεγχος a posteriori	α) κριτήρια β) επίπεδα	α) Στάδιο 1 β) Στάδιο 2	α) Δεσπόζουσα θέση ή περιορισμός του ανταγωνισμού β) Λοιπά κριτήρια	α) Τομείς που αποκλείονται του ελέγχου των συγκεντρώσεων β) Ειδική κανονιστική ρύθμιση
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	ΑΑ → τελική απόφαση Ο → δευτεροβάθμια εξέταση της απόφασης της ΑΑ	α) όχι β) ναι γ) ναι	α) δημιουργία ή ενίσχυση αισθητού περιορισμού του ανταγωνισμού που αντίκειται στην πραγματική χρήση των πόρων της κοινωνίας της Νορβηγίας β) ουδέν	α) - β) εντός έξι μηνών από της συμφωνίας εξαγοράς	α) ναι β) όχι	α) ουδέν β) ουδέν

ISSN 0254-1483

COM(96) 19 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR 08

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-96-050-GR-C

ISBN 92-78-00180-5

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Λουξεμβούργο

57